

Niina Savenius

Laskentatoimen ja rahoituksen suuntautumisvaihtoehtojen kehittäminen

Metropolia Ammattikorkeakoulu, Liiketalouden koulutusohjelma

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Tradenomi

Liiketalouden koulutusohjelma

Opinnäytetyö

Elokuu 2013

Tekijä Otsikko Sivumäärä Aika	Niina Savenius Laskentatoimen ja rahoituksen suuntautumisvaihtoehdon kehittäminen, Metropolia Ammattikorkeakoulu, Liiketalouden koulutusohjelma 47 sivua + 4 liitettä Elokuu 2013
Tutkinto	Tradenomi
Koulutusohjelma	Liiketalouden koulutusohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	Talous ja rahoitus
Ohjaaja	Lehtori Pirjo Elo
<p>Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli kvantitatiivisen ja kvalitatiivisen tutkimusmenetelmien avulla kehittää Metropolia Ammattikorkeakoulun laskennan ja rahoituksen suuntautumisvaihtoehtoa nykypäivän työelämän tarpeita vastaavaksi.</p> <p>Toimeksiantajana oli Metropolia Ammattikorkeakoulun liiketalouden yksikkö. Kvantitatiivinen osuus tutkimuksesta toteutettiin lähettämällä kysely sähköpostitse Tradenomiliiton avustuksella 99 valmistuneelle tradenomille silmälläpitäen talouden ja rahoituksen suuntautumisvaihtoehdon kehittämistä. Kyselyn tarkoituksena oli selvittää opintokokonaisuuksien vastaavuutta työelämän tarpeisiin.</p> <p>Kvalitatiivisessa osuudessa on tutkittu ja vertailtu kolmen muun ammattikorkeakoulun (Oulun seudun ammattikorkeakoulun, Jyväskylän ammattikorkeakoulun ja HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun) liiketalouden koulutusohjelman, laskennan ja rahoituksen suuntautumisvaihtoehdon opintoja yleisesti Metropolia Ammattikorkeakoulun liiketalouden vastaviin sisältöihin. Tutkimuksen avulla oli tarkoitus selvittää, minkälaisia opintokokonaisuuksia muut ammattikorkeakoulut tarjoavat ja kehittää sen kautta laskennan ja rahoituksen suuntautumisvaihtoehtoa Metropolia Ammattikorkeakoulussa.</p> <p>Kehitysehdotuksia saatiin kyselyn kautta sekä tutkimalla muita ammattikorkeakouluja. Kyselyn tuloksista ilmeni, että julkishallintoon liittyviä opintoja voisi ottaa mukaa opetukseen. Muutoin Metropolian Ammattikorkeakoulun opetustarjonta vastaa työelämän tarpeisiin. Tutkimuksessa, jossa vertailtiin eri ammattikorkeakoulujen opintoja, johtopäätöksenä on se, että Metropolia Ammattikorkeakoulussa ammattiopintoja on muihin ammattikorkeakouluihin verrattuna vähän.</p> <p>Tutkimuksen tuloksena on se, että Metropolia Ammattikorkeakoulun tulisi vähentää perusopintojen määrää ja lisätä vastaavasti ammattiopintojen määrää vähintään siihen tasoon, mitä muissakin ammattikorkeakouluissa nyt on tai tarkistaa jakoa eri opintojen kesken.</p>	
Avainsanat	Kehittäminen, laskenta ja rahoitus, tradenomi

Author Title	Niina Savenius Developing Studies in Accounting and Finance at Helsinki Metropolia University of Applied Sciences
Number of Pages Date	47 pages + 4 appendices August 2013
Degree	Bachelor of Business Administration
Degree Programme	Economics and Business Administration
Specialisation option	Accounting and Finance
Instructor	Pirjo Elo, Senior Lecturer
<p>In the present thesis the main idea was to develop the specialisation option Accounting and Finance in the Degree Programme in Economics and Business Administration at Helsinki Metropolia University of Applied Sciences. The aim was to develop the studies to face the challenges of today's work life.</p> <p>The thesis topic was assigned by the Business School of Helsinki Metropolia University of Applied Sciences.</p> <p>The research method used in the present thesis combined quantitative and qualitative methods. A questionnaire was sent by email to 99 business administration graduates. The contact information was acquired from Tradenomiliitto, which is a trade union for bachelors and masters of business administration. The aim was to find out which subjects taught at school were most applied to work. The specialisation option of Accounting and Finance at Metropolia was also compared to similar programmes in three other universities of applied sciences.</p> <p>The results of the study showed that, in general, the course offering at Metropolia Business School meets the needs of working life. However, studies in public administration could be added in the curriculum. It was also revealed that Metropolia offers less professional studies when compared to other universities of applied sciences.</p> <p>Overall, it is suggested that Helsinki Metropolia University of Applied Sciences add more professional studies to better meet the needs of the work life.</p>	
Keywords	Developing, accounting and finance, Bachelor of Business Administration

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Aihe ja tavoite	1
1.2	Tutkimusongelma, tutkimuskysymykset ja työn rakenne	1
1.3	Toimeksiantaja	2
1.4	Tutkimusmenetelmät	3
2	Tradenomitutkinto Suomessa	3
2.1	Ammattikorkeakoulut Suomessa	3
2.2	Ammattikorkeakoulun valmistumisvaatimukset	4
2.3	Tradenomiliiton jäsentutkimus 2012	6
3	Tradenomitutkinnot ammattikorkeakouluissa	7
3.1	Metropolia Ammattikorkeakoulu	7
3.2	Oulun seudun ammattikorkeakoulu	10
3.3	Jyväskylän ammattikorkeakoulu	13
3.4	HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu	14
4	Taloushallinto työelämässä	17
5	Tutkimuksen toteutus	19
5.1	Käytetyt tutkimusmenetelmät	19
5.2	Perusjoukko ja otoskoko	19
5.3	Kyselylomake	20
5.4	Aineiston keräys ja käsittely	22
6	E-lomakekyselyn tulokset	24
6.1	Taustatiedot	24
6.2	Suuntautumisvaihtoehto valmistumishetkellä	27
6.3	Eri asiakokonaisuuksien tarve töissä	27
6.4	Vieraiden kielten tarve työelämässä	29
6.5	Opintojen alkamis- ja valmistumisvuosi	30
6.6	Kysymyksiä tradenomitutkintoon liittyen	32
6.7	Kysymyksiä ulkomailla oloon opiskelun aikana liittyen	34
6.8	Palkkajakauma	35
6.9	Toimiasema yrityksessä	36
6.10	Pääasiallisiin työtehtäviin liittyvät kokonaisuudet	38

6.11	Vapaat kommentit	38
7	Johtopäätökset	39
7.1	E-lomakekyselyn tulokset	39
7.2	Vertailu kolmeen muuhun ammattikorkeakouluun	40
7.3	Pätevyyden ja luotettavuuden arviointi	41
7.4	Jatkotutkimusehdotukset	43
	Lähteet	45
	Liitteet	
	Liite 1. Saatekirje	
	Liite 2. E-lomakekysely	
	Liite 3. Avoimet kommentit	
	Liite 4. E-lomakekyselyn kysymykset ja vastaukset taulukoina	

1 Johdanto

1.1 Aihe ja tavoite

Nykyaikana ammattikorkeakoulujen haasteena on vastata koko ajan vaativammaksi muuttuviin työelämän tarpeisiin. Ammattikorkeakoulujen käydessä jatkuvaa kilpailua uusista opiskelijoista, varsinkin pääkaupunkiseudulla, on kilpailijoista erottuminen tärkeää. Opinnäytetyöni aiheena on kehittää laskentatoimen ja rahoituksen (LARA) suuntautumisvaihtoehtoa nykypäivän työelämän tarpeita vastaavaksi ja opiskelijoita kiinnostavaksi.

Tutkimuksessani keskityn ensisijaisesti laskentatoimen opintojen kehittämiseen toimeksiantajan toiveesta, mutta huomioin myös rahoitukseen liittyvät mahdolliset kehitys-ideat, koska nämä opinnot ovat osa kyseistä suuntautumisvaihtoehtoa. Seuraavan opetussuunnitelman uudistustyö alkaa syksyllä 2013, joka tekee opinnäytetyön aiheen ajankohtaiseksi.

Opinnäytetyöni tuloksena syntyvien havaintojen on tarkoitus hyödyttää Metropolia Ammattikorkeakoulua liiketalouden koulutusohjelman LARAN suuntautumisvaihtoehdon uuden opetussuunnitelman suunnittelussa. Tavoitteenani on ensisijaisesti saada tietää, onko valmistuneiden tradenomien mielestä LARAN opintosisällöissä ollut puutteita ja minkälaisia taitoja he ovat työelämässään tarvinneet. Toisena tavoitteenani on eri ammattikorkeakouluja vertailemalla löytää uusia ideoita, joita mahdollisesti voitaisiin käyttää Metropolia Ammattikorkeakoulun LARAN suuntautumisvaihtoehdon kehittämisessä.

1.2 Tutkimusongelma, tutkimuskysymykset ja työn rakenne

Työn tutkimusongelmana on selvittää, mitä parannettavaa Metropolia Ammattikorkeakoululla on liiketalouden koulutusohjelman, LARA:n suuntautumisvaihtoehdon suhteen. Seuraavaksi olen määritellyt tutkimuskysymykset, joihin pyrin vastaamaan tutkimieni aineistojen avulla.

1. Mitä kehitettävää LARA:n suuntautumisvaihtoehdossa on?
2. Mitä valmistuneet tradenomit tarvitsevat taloushallinnon ja rahoituksen alalla?

3. Miten muiden Ammattikorkeakoulujen opintosisällöt eroavat verrattuna Metropolia Ammattikorkeakoulun LARA:n suuntautumisvaihtoehtoon?

Työni rakentuu teoriaosuudesta ja tutkimusosuudesta. Teoriaosuutta käsitellään toisessa luvussa, jossa kerrotaan ammattikorkeakouluista Suomessa ja kuvaillaan lain vaatimukset ammattikorkeakoulusta valmistumiseen sekä tradenomin profiilista yleisesti. Kolmannessa luvussa kerron tradenomitutkinnoista tietoja Metropolia Ammattikorkeakoulusta, joka on opinnäytetyöni toimeksiantaja, sekä vertailukohteena olleista kolmesta ammattikorkeakoulusta sekä niiden LARA suuntautumisvaihtoehdosta tai vastaavasta. Neljännessä luvussa kerron taloushallinnon vaatimuksista työelämässä, josta myös ilmenee millaisissa työtehtävissä tradenomi voi työskennellä opintojen aikana sekä valmistumisen jälkeen. Tämän jälkeen viidennessä luvussa kerron teoriaa tutkimuksen toteutuksesta sekä kuvailen oman tutkimukseni etenemistä.

Opinnäytetyön tutkimuksellinen osuus alkaa kuudennessa luvussa e-lomakekyselyn tuloksista. Viimeisessä luvussa kerron johtopäätökseni tutkimuksista sekä arvioin niiden pätevyyttä. Lopuksi vielä tulen kertomaan jatkotutkimusehdotuksista.

1.3 Toimeksiantaja

Toimeksiantajanani opinnäytetyössäni on Metropolia Ammattikorkeakoulun liiketalouden yksikkö, jota edustaa lehtori Raija Olkkola. Hän vastaa yksikössä LARA:n suuntautumisvaihtoehdosta. Toimeksiantajan toiveena opinnäytetyön suhteen oli saada ajankohtainen kuva työelämän tarpeista valmistuneilta tradenomeilta.

Toimeksiantajan mukaan opiskelijat kaipaavat enemmän työelämälähtöistä opetusta, mutta opintokokonaisuuksien suunnittelu pitkällä tähtäimellä on haastavaa nykypäivän työolosuhteiden kehittyessä jatkuvasti haasteellisemmiksi. Kyselyn avulla pystyn keräämään ajankohtaista ja työelämälähtöistä tietoa valmistuneilta tradenomeilta toimeksiantajan toiveiden mukaisesti.

Liiketalouden koulutusohjelman opetussuunnitelman uudistamisen suunnittelu aloitetaan syksyllä 2013. Toimeksiantajan toiveena oli saada opinnäytetyöstä ideoita uudistamiseen, joten opinnäytetyölle asetettiin toimeksiantajan kanssa aikataulu, jonka sisällä opinnäytetyö oli tarkoitus saada valmiiksi. Näin toimeksiantaja pystyy hyödyntämään

kyselyn vastauksia ja saa ajankohtaista tietoa valmistuneilta tradenomeilta opetus-suunnitelman uudistamiseen.

1.4 Tutkimusmenetelmät

Opinnäytetyössäni tutkimusmenetelmänä hyödynnän sekä kvantitatiivisen, että kvalitatiivisen tutkimusmenetelmän piirteitä. Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää kvantitatiivisella tutkimuksella, mitä taitoja ja osaamista valmistuneet tradenomit ovat tarvinneet työelämässä ja kuinka hyvin tradenomin koulutus vastaa työelämän haasteisiin. Kvantitatiivisen tutkimusmenetelmän työvälineeksi valikoitui kysely.

Kyselyn avulla on helppo saada luotettavaa tietoa suurelta vastaajajoukolta. Kysely toteutetaan sähköpostilla e-lomakekyselyinä, jolloin vastausten saaminen on nopeaa ja tehokasta. Kyselyssä on mahdollista vastata valitsemalla vastausasteikon mukaisesti. Kyselylomake sisältää myös avoimia kysymyksiä, jolloin se tuo myös kvalitatiivisen otteen kyselyyn.

Kvalitatiivisena tutkimusmenetelmänä hyödynnän opinnäytetyössäni vertailua, jossa vertailen kolmen eri ammattikorkeakoulun eroavaisuuksia Metropolia Ammattikorkeakouluun ja liiketalouden LARAn suuntautumisvaihtoehtoon. Vertailun avulla haen eroavaisuuksia ammattikorkeakoulujen opetussuunnitelmien välillä, tarkoitukseni löytää uusia ideoita ja menetelmiä Metropolia Ammattikorkeakoulun liiketalouden LARAn suuntautumisvaihtoehdon kehittämiseen. Tutkimusten tavoitteena on saada kehitysehdotuksia Metropolia Ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutusohjelman LARAn suuntautumisvaihtoehtoa varten.

2 Tradenomitutkinto Suomessa

2.1 Ammattikorkeakoulut Suomessa

Korkeakoulujärjestelmän muodostavat yliopistot ja ammattikorkeakoulut, niillä on itsehallinto sisäisissä asioissa (Ammattikorkeakoululaki 2003, 1 luku 2 -3 §). Ammattikorkeakoulun tehtävänä on antaa opiskelijalle opetusta ja valmiudet asiantuntijatehtäviin, sekä antaa opiskelijalle valmiudet vastata työelämän ja sen kehittämisen haasteisiin.

Tutkinnot ammattikorkeakouluissa ovat pääosin monialaisia ja ammatillispainotteisia, joissa pidetään yllä yhteyttä alueelliseen kehittämiseen sekä työelämään. Tämän lisäksi ammattikorkeakouluissa voidaan järjestää ammatillista opettajankoulutusta. Ammattikorkeakouluja pyritään kehittämään huomioiden alueelliset tarpeet, sekä samalla säilyttämään ja kehittämään kansainvälisesti kilpailukykyistä korkeakoulujärjestelmää. (Ammattikorkeakoulutus ja sen kehittäminen 2013.)

Suomessa ammattikorkeakouluja on yhteensä 25, jotka ovat opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnon alla. Näistä kunnallisia on kolme, kuntayhtymien omistuksessa seitsemän ja yksityisiä ammattikorkeakouluja on 15. Edellä mainittujen lisäksi Suomessa toimii kaksi muuta ammattikorkeakoulua, jotka eivät ole opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnon alla: Ahvenanmaalla toimii Högskolan på Åland ja Tampereella Poliisiammattikorkeakoulu, joka on sisäasiainministeriön alaisuudessa. (Ammattikorkeakoulut 2013.)

2.2 Ammattikorkeakoulun valmistumisvaatimukset

Ammattikorkeakouluopintoihin kuuluu valtioneuvoston asetuksen mukaan perus- ja ammattiopintoja, vapaasti valittavia opintoja, työharjoittelua ja opinnäytetyö. Opinnäytetyö järjestetään **opintojaksoina** ja osa opinnoista voidaan myös järjestää työpaikalla. Opintojaksot voivat olla pakollisia, vaihtoehtoisia tai vapaasti valittavia. Opintojakson tavoitteet, käsiteltävä asiakokonaisuus, laajuus opintopisteinä, opetuksen ja harjoittelun määrä sekä vaadittavat suoritukset määrätään koulutusohjelman **opetussuunnitelmassa**. **Perusopintojen** tarkoituksena on antaa opiskelijalle yleiskuva opiskeltavan aihealueen asemasta ja merkityksestä yhteiskunnassa, kansainvälisesti sekä työelämässä. Edellä mainittujen lisäksi perusopintojen tarkoitus on perehdyttää opiskelija yleisellä tasolla opiskeltavan aihealueen teoreettisiin perusteisiin, viestintään sekä kielitaitoon. **Ammattiopintojen** tarkoituksena on perehdyttää opiskeltavan aihealueen ongelmakokonaisuuksiin, jotta opiskelija valmistuttuaan kykenee itsenäisesti opiskelemaan asiantuntijatehtävissä tai yrittäjänä sekä osallistua työyhteisön kehittämiseen valmistuttuaan. (Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 2003, 3 luku 4 §, 7 §, 9 §)

Vapaasti valittavissa opinnoissa, opiskelija voi oman harkintansa mukaan valita opiskeltavat kurssit. **Harjoittelun** aikana opiskelijan on tarkoitus tutustua ammattiopintoihin liittyviin työtehtäviin ohjatusti, sekä soveltaa oppimiaan asioita työelämässä. **Opinnäytetyöllä** opiskelija kehittää ja osoittaa hänen valmiuksia asiantuntijatehtäviin.

Kypsyysnäyte on osa tutkintoa ja opiskelijan on tehtävä se osana opinnäytetyötä. Kypsyysnäytteen avulla opiskelija osoittaa hallitsevan tarvittavan kielitaidon suomeksi tai ruotsiksi sekä osoittaa perehtyneisyyden alaan. (Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 2003, 3 luku 7 §, 10 §.)

Liiketalouden ammattikorkeakoulututkinto, tradenomi, sisältää 210 opintopistettä. **Opintopisteillä** tarkoitetaan opiskelijan käyttämää työmäärää per opintopiste. Valtioneuvoston mukaan yhtenä lukuvuotena opiskelijan pitäisi kerätä 60 opintopistettä, joka vastaa yhteensä 1600 tuntia opiskelua. Se tarkoittaisi yhtä opintopistettä kohden noin 26,5 tuntia. Työharjoittelua pitää olla vähintään 30 opintopistettä. (Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 2003, 3 luku 5 §, liite ammattikorkeakoulututkintoon johtava koulutus.)

Edellä mainitun perusteella liiketalouden koulutusohjelma, laajuudeltaan 210 opintopistettä, tulee sisältää perus- ja ammattiopintoja, valinnaisia opintoja sekä opinnäytetyö, johon sisältyy kypsyysnäyte. Työharjoittelua tulee sisältää opintoihin vähintään 30 opintopistettä. Keskimäärin tradenomiksi pitäisi valmistua 3,5 vuodessa. Edellä tulleen tiedon perusteella, ammattikorkeakoulut saavat suhteellisen vapaat kädet opintojen sisällön suunnitteluun. Tarkemmat määräykset sekä ohjeet annetaan ammattikorkeakoulun tutkintosäännössä (Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 2003, 16 §).

Tradenomiopinnot aloittaa vuosittain tällä hetkellä 8000 opiskelijaa. Tradenomeja on koulutettu Suomessa yli kymmenen vuotta (Tradenomiliitto 2012, 17.) Tradenomitutkintoja voi tällä hetkellä suorittaa 21:ssä ammattikorkeakoulussa (AMK-tutkinnot aloitettiin 2013).

Ammattikorkeakouluissa tradenomiopinnot aloittava voi valita suuntautumisvaihtoehdoksi muun muassa seuraavanlaisista vaihtoehdoista: taloushallinto ja rahoitus, markkinointi, yrityksen viestintä, julkishallinnon suunnittelu ja oikeushallinto. Suuntautumisvaihtoehdot vaihtelevat ammattikorkeakouluittain. Opiskelijan valitessa taloushallinnon suuntautumisvaihtoehdokseen, hänen nimike voi olla esimerkiksi kirjanpitäjä, tilintarkastaja, controller, veroneuvoja tai sijoitusneuvoja. (Liiketalouden koulutusohjelma 2010.)

Tradenomiliiton teettämien tutkimusten mukaan, tradenomin arvostus on noussut työnantajien silmissä tradenomitutkinnon laaja-alaisuuden vuoksi. Esimerkiksi opiskelija,

joka on pääaineenaan opiskellut markkinointia, ymmärtää myös kirjanpidon perusteista. Varsinkin sellaisissa koulutusohjelmissa, joissa tarjotaan selkeä suuntautumisvaihtoehto opiskelijalle, on hänellä valmistuttuaan Tradenomiliiton teettämien tutkimusten mukaan paremmat työllistymis- ja etenemismahdollisuudet työuralla. (Tuovinen 2012.)

2.3 Tradenomiliiton jäsentutkimus 2012

Tradenomiliitto tekee vuosittain jäsentutkimuksen, jossa selvitetään tradenomien palkkausta, sijoittumista eri asematasoille, kansainvälisyyttä sekä asioita, jotka liittyvät työaikoihin ja tulospalkkaukseen. Tradenomiliiton jäsentutkimuksesta pystytään päättämään millaisiin työtehtäviin tradenomit sijoittuvat työelämän jälkeen ja millaisia osaamisen alueita he tarvitsevat työelämässään.

Vuonna 2012 kyselyyn vastasi 21 % valmistuneista tradenomeista Suomessa. Kyselyn vastaajien keski-ikä oli noin 34 vuotta. Kyselyn mukaan keskipalkka tradenomilla oli noin 3329 euroa, nousua edelliseen vuoteen verrattuna oli 4,5 %. Suurin osa vastanneista työskenteli asiantuntijatasolla. Yksityisellä sektorilla tradenomeja työskenteli eniten vastanneista, eli 85,8 %. Taulukossa 1. on kuvattu tradenomien profiilia työelämässä. (Tradenomiliitto TRAL Ry 2012, 2-5 ja 13.)

Taulukko 1. Tradenomnin profiili (Tradenomiliitto TRAL Ry 2012, 2).

Tradenomin profiili	
Naisia	70,6 %
Miehiä	29,4 %
Keski-ikä	34
Ammattivuosisia keskimäärin	6,1
Toimiasema	
Johto	3,6 %
Keskijohto	14,4 %
Asiantuntijat	44,2 %
Opettajat	0,2 %
Toimihenkilö	37,2 %
Yrittäjä tai ammatinharjoittaja	0,4 %
Sektori	
Yksityinen sektori	85,8 %
Julkinen sektori	11,7 %
Järjestöt	2,5 %
Keskipalkka	3329 €/kk
Perusjoukko n. 12 000 henkilöä, vastauksia tuli 2582 kpl. Vastausprosentti 21 %	

3 Tradenomitutkinnot ammattikorkeakouluissa

Tässä luvussa esitellään Metropolian Ammattikorkeakoulu ja kolme muuta ammattikorkeakoulua: Oulun seudun ammattikorkeakoulu, Jyväskylän ammattikorkeakoulu sekä HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu. Luvussa perehdytään näiden ammattikorkeakoulujen liiketalouden päiväopiskelijoiden koulutusohjelmaan, jotka toteutetaan päiväopintoina ja joissa opetetaan pääasiallisesti taloushallintoa. Tämän luvun tarkoituksena on tutustua näiden ammattikorkeakoulujen LARA-suuntautumisvaihtoehtoon, joten tutkimuksen ulkopuolelle jäävät perusopinnot ja opinnot, jotka ovat pakollisia kaikille. Näistä kerrotaan ainoastaan, minkä verran niitä pitää suorittaa. Ammattikorkeakoulut ovat valittu tähän opinnäytetyöhön toimeksiantajan toiveesta.

3.1 Metropolia Ammattikorkeakoulu

Metropolia Ammattikorkeakoulussa opiskellaan suomeksi ja englanniksi. Nuorille, päiväopintoina ja aikuisille, iltaopintoina suunniteltuja opintoja on mahdollista suorittaa

neljällä eri koulutusalailla: tekniikan, sosiaali- ja terveysalan, kulttuurin sekä liiketalouden aloilla. Päätoimisina opintoina koulutus kestää vaihdellen 3,5–4,5 vuotta. Osa opinnoista voidaan suorittaa ulkomailla vaihdossa korkeakoulussa. (Mikä on Metropolia 2012.) Opiskelijoita Metropolia Ammattikorkeakoulussa on noin 16700 ja henkilökuntaa 1250, joista opetushenkilökuntaa noin 740 (Tietoa Metropolia 2013).

Metropolia Ammattikorkeakoulussa liiketalouden nuorisosovelluksen tradenomitutkinnon laajuus on 210 opintopistettä ja suunniteltu opiskeluaika on 3,5 vuotta. Suuntautumisvaihtoehtoina ovat markkinointi, laskentatoimi ja rahoitus sekä esimiestyön ja työyhteisön kehittäminen (Tradenomi, liiketalouden moniosaaja 2013). Liiketaloutta Metropolia Ammattikorkeakoulussa opiskelee noin 1700 opiskelijaa 8 koulutusohjelmassa (Tietoa Metropolia 2013).

Osa tradenomitutkintoa on työelämää lähestyminen harjoittelun kautta, jota täytyy olla ammattikorkeakouluissa vähintään 30 opintopistettä. Sen laajuus Metropolia Ammattikorkeakoulussa on 30 opintopistettä ja ajallisesti se kestää noin 5 kuukautta, jos sen suorittaa yhtäjaksoisesti ja kokopäiväisesti. Harjoittelun voi suorittaa myös työskentelemällä opiskelun ohessa, kesätöissä tai ulkomailla. Harjoittelun avulla opiskelija voi luoda kontakteja työelämään tai jopa saada työpaikan ennen valmistumistaan. Harjoittelupaikka kannattaakin valita niin, että se mahdollistaisi hyvän pohjan tulevaisuuden uraa ajatellen. (Harjoittelu 2013.)

Metropolia Ammattikorkeakoululla on yhteistyötä ulkomaisten yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa, joiden kautta Metropolia Ammattikorkeakoulun opiskelijoiden on helppo hakeutua ulkomaille vaihtoon tai työharjoitteluun. Myös vastavuoroisesti Metropolia Ammattikorkeakouluun tulee vuosittain ulkomaisia opiskelijoita vaihtoon. Muita mahdollisuuksia kansainvälistymiseen opiskelun aikana on esimerkiksi hakeutuminen työharjoitteluun ulkomaille tai työskentelemään kansainväliseen yritykseen Suomessa. Metropolia Ammattikorkeakoulussa on mahdollisuus valita eri kielten kursseja, mahdollisuuksia osallistua kansainvälisille kursseille tai opetukseen tai tutoroida kansainvälisiä opiskelijoita. (Kansainvälinen Metropolia 2013.)

Aiemmin liiketalouden koulutusohjelman LARA:n suuntautumisvaihtoehto on ollut talous ja rahoitus, mutta 2011 alkaen se on ollut laskentatoimi ja rahoitussuuntautumisvaihtoehto (LARA). Tästä syystä käytän nimikettä LARA opinnäytetyössäni. E-lomakekyselyssä olen käyttänyt talous ja rahoitus, koska vastaajat ovat opiskelleet

kyseisen opetussuunnitelman mukaisesti. Metropolia Ammattikorkeakoulussa tällä hetkellä LARAn valinneilla opetussuunnitelma sisältää perusopintoja 75 opintopistettä, ammattiopintoja 45 opintopistettä, syventäviä ammattiopintoja 30 opintopistettä, vapaavalintaisia opintoja 15 opintopistettä, harjoittelu 30 opintopistettä ja opinnäytetyö 15 opintopistettä (Liiketalous, laskentatoimi ja rahoitus 2013).

Metropolia Ammattikorkeakoulussa LARAn suuntautumisvaihtoehdon valinneilla on pakollisia ammattiopintoja 45 opintopistettä sekä syventäviä ammattiopintoja opiskelijat voivat valita eri paketeista, jotka on esitelty taulukossa 2. Paketit koostuvat LARAn alan opinnoista. Pakettien tarkoitus on syventää opiskelijan omaa suuntautumisvaihtoehtoa. Yhden paketin opintopistemäärä on 15 ja niitä tulee valita kaksi, joista toisen pitää olla oman suuntautumisvaihtoehdon mukainen. Toisen paketin voi valita jostain toisesta suuntautumisvaihtoehdosta (esimiestyö tai markkinointi). (Liiketalous, laskentatoimi ja rahoitus 2013.)

LARAn suuntautumisvaihtoehdon tarkoituksena on luoda opiskelijoille hyvät edellytykset toimia työelämässä talouteen ja rahoitukseen liittyvissä asiantuntijatehtävissä (Liiketalouden koulutusohjelma 2010). Koulutuksessa on pyritty huomioimaan monipuolisesti osa-alueita niin laskennan, kirjanpidon kuin rahoituksenkin osa-alueista, kuten voi huomata taulukosta 2.

Taulukko 2. LARA:n suuntautumisvaihtoehto Metropolia AMK (Liiketalous, laskentatoimi ja rahoitus 2013).

Ammattiopinnot	45 op
-kirjanpito ja tilinpäätös	6 op
-yrityksen analysointi	6 op
-controller- toiminta	3 op
yrityksen rahoitus	6 op
-yhtiöoikeus	3 op
-työoikeus	3 op
-taloushallinnon järjestelmät	6 op
-laskennan ja rahoituksen tilastolliset menetelmät	3 op
-laskennan ja rahoituksen tutkimus- ja kehittämismenetelmät	3 op
-business communication in accounting and finance	3 op
-finanssvenska	3 op
Syventävät ammattiopinnot	30 op
Laskenta 1- talouden johtaminen	
-johdon laskentatoimi	6 op
-tilinpäätössuunnittelu ja verotus	6 op
-arvonlisäverotus	3 op
Laskenta 2- kehittyvä laskentatoimi	15 op
-sisäisen laskennan kehittäminen	6 op
-konsernitilinpäätös	3 op
-IFRS-tilinpäätös	3 op
-tilintarkastuksen perusteet	3 op
Rahoitus 1-sijoittaminen	15 op
-sijoitustoiminta ja arvopaperimarkkinat	6 op
-sijoitustuotteet ja niiden markkinointi	6 op
-rahoitusoikeus	3 op
Rahoitus 2- rahoitusmarkkinat	15 op
-rahoituksen tietotekniset välineet	3 op
-johdannaiset ja rahoitusriskien hallinta	3 op
-finanssisektori työyhteisönä	3 op
-kansainvälinen rahoitusjärjestelmä	3 op
-rahoitusprojekti	3 op

3.2 Oulun seudun ammattikorkeakoulu

Oulun seudun ammattikorkeakoulu toimii Oulussa, Oulaisissa ja Raahessa. Oulun seudun ammattikorkeakoululla on opetuksen lisäksi tavoitteena edistää Pohjois-Suomea tutkimus-kehitys- ja innovaatiotyön avulla. Opiskelijoita Oulun seudun ammat-

tikorkeakoulussa on noin 9000 ja henkilökuntaa noin 800 henkeä. (Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2013.)

Taulukossa 3 on esitelty Oulun seudun ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutusohjelman taloushallinnon suuntautumisvaihtoehdon ammattiopinnot. Pakollisia ammattiopintoja on 87 opintopistettä, joiden lisäksi valinnaisia ammattiopintoja tulee valita yksi kurssi, joka on 3 opintopisteen arvoinen (Taulukko 4). Ammattiopintojen lisäksi, tulee perusopintoja olla suoritettu 60 opintopistettä, vapaasti valittavia opintoja 15 opintopistettä, työharjoittelua 30 opintopistettä sekä opinnäytetyö, joka on 15 opintopisteen arvoinen. Edellä mainituista opinnoista tulee tradenomiksi vaadittavat opintopisteet, joita on 210. (Oulun seudun ammattikorkeakoulu liiketalous, taloushallinnon suuntautumisvaihtoehto 2013.) Halutessaan opiskelija voi suorittaa Oulun seudun ammattikorkeakoulussa HTM-tilintarkastajan tutkintoon johtavia opintoja (Oulun seudun ammattikorkeakoulu liiketalouden koulutusohjelma 2013).

Taulukko 3. Oulun seudun ammattikorkeakoulu, taloushallinnon suuntautumisvaihtoehto, ammattiopinnot (Oulun seudun ammattikorkeakoulu liiketalous, taloushallinnon suuntautumisvaihtoehto 2013).

Ammattiopinnot	87 op
Kirjanpidon peruskurssi	6 op
Kirjanpidon jatkokurssi	6 op
Konsernitilinpäätös	3 op
Tilintarkastuksen perusteet	4 op
Johdon laskentatoimi	6 op
Yrityksen talouden ohjaus	4 op
Yrityksen talouden analysointi ja suunnittelu	4 op
Yritysrahoituksen perusteet	4 op
Palkanlaskenta	4 op
Taloushallinnon atk-sovellukset	3 op
Työelämälähtöinen projekti	3 op
Vero-oikeus	6 op
Työoikeuden perusteita taloushallinnolle	3 op
Yhteisöläinsäädäntö	4 op
Liiketoiminnan suunnittelu ja liiketoimintaprosessit	5 op
Liiketoimintasuunnitelma	6 op
Neuvottelu- ja vuorovaikutustaito	3 op
Affärssvenska 2	3 op
Financial English	3 op
Tutkimuksellinen kehittäminen	4 op
Johdatus opinnäytetyöhön	3 op

Taulukko 4. Oulun seudun ammattikorkeakoulu, taloushallinnon suuntautumisvaihtoehto, valinnaiset ammattiopinnot (Oulun seudun ammattikorkeakoulu liiketalous, taloushallinnon suuntautumisvaihtoehto 2013).

Valinnaiset ammattiopinnot	3 op
Tilintarkastuksen jatkokurssi	
Sisäinen tarkastus	
Kansainvälinen tilinpäätöskäytäntö (IFRS)	
Yhdistyksen ja asunto-osaakeyhtiön talous	
Julkistalous ja laskentatoimi	
Julkishallinnon tarkastustehtäviä	
Yritysrahoituksen jatkokurssi	
Palkanlaskennan jatkokurssi	
Toimitusketjun hallinta SAP toiminnanohjausjärjestelmällä	
Insolvenssioikeuden perusteet	
Työ- ja sopimusoikeus	

3.3 Jyväskylän ammattikorkeakoulu

Jyväskylän ammattikorkeakoulun toimipaikkoja sijaitsee Jyväskylässä ja Saarijärvellä, opiskelijoita kouluissa on noin 8000. Se on myös valittu Suomessa kolmen parhaimman ammattikorkeakoulun joukkoon. Kaikista valmistuneista opiskelijoista on työllistynyt noin 74 %. Yhteistyökumppaneita Jyväskylän ammattikorkeakoululla on yli neljäskymmenessä eri maassa. Viimeisen kymmenen vuoden aikana vuosittain Jyväskylän ammattikorkeakoulussa on ollut noin 2500 vaihto-opiskelijaa. Jyväskylän ammattikorkeakoulun opiskelijoita taas on ulkomailla vuosittain noin 3000 opiskelijaa. (Jyväskylän ammattikorkeakoulu, tutustu 2013.)

Tradenomiksi opiskellessa Jyväskylän ammattikorkeakoulussa taloudesta ja rahoituksesta kiinnostuneiden on mahdollista valita joko finanssialan tai konsultoivan taloushallinnon kärkiopinnot. **Kärkiopinnoilla** tarkoitetaan sitä, että opiskelija voi hakea opintoihin ensimmäisen tai toisen vuoden aikana. Kärkiopinnoissa pakollisia ovat tietyt ammattiopinnot, kun taas muutoin, olisi opinnoissa enemmän valinnanvaraa. Kärkiopinnoissa työharjoittelu ja opinnäytetyö tehdään valitulle kärkiopintojen alalle. Kärkiopintojen yhtenä osana voi olla myös työssäoppimisjakso harjoittelun lisäksi. Jos valittuun kärkeen kuuluu harjoittelu tai opinnäytetyö, niin silloin ei ole mahdollista sisällyttää opintoihin kahta kärkeä. Kärkiopinnoista saa todistukseen erillisen merkinnän (Jyväskylän ammattikorkeakoulu 2013, 1.)

Konsultoivan taloushallinnon kärkiopintoihin kuuluu pakollisia perusopintoja 60 opintopistettä, ammattiopintoja 90 opintopistettä, joista 25 opintopistettä on pakollisia ammattiopintoja, opinnäyte 15 opintopistettä, vapaavalintaiset 15 opintopistettä sekä harjoittelu 30 opintopistettä. Pakollisia ammattiopintoja ovat Käytännön kirjanpito, Kannattava toiminnan ohjaus sekä Yritysverotus. Lisäksi on suositeltavaa valita ammattiopintoja, jotka tukevat taloushallinnon kärjen opintoja (Taulukko 5). Harjoittelu konsultoivan taloushallinnon kärjessä suoritetaan yhteistyöyrityksessä. Opinnäytetyön aihe pyritään löytämään myös yhteistyöyrityksestä, jolloin ohjaajana toimii yhteistyöyrityksen edustaja. Hakeminen kärkeen tapahtuu vapaamuotoisella kirjeellä ja CV:llä. (Jyväskylän ammattikorkeakoulu 2013, 6.)

Finanssialan kärkiopintoihin kuuluu pakollisia perusopintoja 60 opintopistettä, ammattiopintoja 90 opintopistettä, joista 25 opintopistettä on pakollisia ammattiopintoja, opinnäyte 15 opintopistettä, vapaavalintaiset 15 opintopistettä sekä harjoittelu 30 opintopis-

tettä. Pakollisia ammattiopintoja ovat Pankkitoiminta, Finance, Sijoitustoiminta, Riskienhallinta ja vakuutustoiminta sekä projektiopinnot finanssialalle, joista jokainen on 5 opintopistettä (Taulukko 5). Näiden lisäksi opinnäytetyö sekä harjoittelu tehdään finanssialaan liittyen. (Jyväskylän ammattikorkeakoulu 2013, 2.)

Taulukko 5. Finanssialan ja taloushallinnon opinnot, Jyväskylän ammattikorkeakoulu (Jyväskylän ammattikorkeakoulu, opetussuunnitelma rakenne 2013).

Finanssiala	0-25 op
-pankkitoiminta	5 op
-finance	5 op
-kansainvälisen kaupan maksuliikenne	5 op
-sijoitustoiminta	5 op
-riskienhallinta ja vakuutustoiminta	5 op

Taloushallinto ja toiminnanohjausjärjestelmät	0-70 op
-kirjanpito	5 op
-As Oy:n ja yhdistyksen taloushallinto	5 op
-palkkahallinto	5 op
-kansalaisen verotaito	3 op
-financial communication and management	3 op
-arvonlisäverotus	5 op
-sisäisen laskennan menetelmät	5 op
-kannattavan toiminnan ohjaus	5 op
-kirjanpito 2	5 op
-tilintarkastus	5 op
-konsernitilinpäätös	5 op
-verotus ja tilinpäätössuunnittelu	7 op
-tilinpäätösanalyysi	5 op
-IFRS	3 op
-sisäinen tarkastus	3 op

3.4 HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu on keskeinen ammattikorkeakoulu pääkaupunkiseudulla ja näin ollen suuri kilpailija Metropolia Ammattikorkeakoululle. HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulussa on noin 10 500 opiskelijaa, joista ulkomaisia tutkinto-opiskelijoita on noin 1000. HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulussa on opiskelijoita noin 90 eri maasta sekä koululla on yhteistyökouluja ympäri maailmaa 180. (Tietoa HAAGA-HELIASTA 2012.)

Metropolia Ammattikorkeakoulun LARAN:n suuntautumisvaihtoehtoa vastaava HAA-GA-HELIA ammattikorkeakoulussa on nimeltään ”Laskentatoimi ja rahoitus”. Tradenomitutkintoon (210 opintopistettä) sisältyy perusopintoja 60 opintopistettä, pakollisia ammattiopintoja 45 opintopistettä (Taulukko 6), vaihtoehtoisia ammattiopintoja 45 opintopistettä. Näiden lisäksi vapaasti valittavia opintoja 15 opintopistettä, harjoittelu 30 opintopistettä ja opinnäytetyö 15 opintopistettä. (Opintojaksoluettelo 2012.)

Taulukko 6. HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu laskentatoimi ja rahoitus, pakolliset ammattiopinnot, 45 op (Opintojaksoluettelo. 2012).

Business Enviroment	12 op
Internationall Business	3 op
Cross-Cultural Management	3 op
English for International Business	3 op
International Economics	3 op
Liiketoimintaosaaminen ja yrittäjyys	21 op
Aloittavan yrityksen liiketoiminnan suunnittelu	3 op
Asiakkuuksien hallinta	3 op
Yritystoiminnan rahoitus	3 op
Sisäinen laskentatoimi	3 op
Logistiikka	3 op
Toiminnanohjaus	3 op
Juridiikka	3 op
Henkilöstö- ja johtamisosaaminen	3 op
Työhyvinvointi	3 op
Viestintäosaaminen	3 op
Neuvottelu- ja vuorovaikutustaidot	3 op
Työväline- ja menetelmäosaaminen	6 op
Liike-elämän matematiikka 2	3 op
Tilastolliset menetelmät	3 op

Taulukossa 7 on esitelty vaihtoehtoisia ammattiopintoja syventäviä kursseja, joista voi valita suuntautumisvaihtoehtona mukaisesti opinnot. Valittavia opintokokonaisuuksia on A1, A2, A3, BU1, BU2, BS ja BR. A-ryhmästä opiskelija voi valita yhden kokonaisuuden, BU-ryhmästä yhden ja lisäksi vielä BS tai BR, jotta opintopisteitä tulee 45. (Saha 2012).

Taulukko 7. HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu laskentatoimi ja rahoitus, vaihtoehtoiset ammattiopinnot (Opintojaksoluettelo. 2012).

A1. Kirjanpito ja verotus	15 op
- kirjanpito ja arvonnisäverotus	6 op
- tilinpäätös ja yritysverotus	6 op
- tutkimustyön perusteet ja menetelmät (sisäinen ja ulkoinen laskentatoimi)	3 op
A2. Liiketoiminnan ohjaus ja johdon laskentatoimi	15 op
- strateginen johdon laskentatoimi	3 op
- johdon laskentatoimi lyhyen aikavälin päätöksenteossa	6 op
- johdon laskentatoimen projektityö	3 op
- tutkimustyön perusteet ja menetelmät (sisäinen ja ulkoinen laskentatoimi)	3 op
A3. Yritysrahoitus ja arvopaperimarkkinat	15 op
- yrityksen rahoituksen suunnittelu ja treasury-toiminnot	6 op
- Sijoitustoiminta ja arvopaperimarkkinat	6 op
- tutkimustyön perusteet ja menetelmät (rahoitus)	3 op
BU1. Ulkoisen laskennan erityiskysymykset	15 op
- konsernitilinpäätös	3 op
- IFRS-tilinpäätöskäytäntö	3 op
- yrityskaupat ja –järjestelyt	6 op
BU2. Tilintarkastus	15 op
- tilintarkastuksen normiperusteet	6 op
- tilintarkastuksen käytännön toteutus	6 op
- sisäinen tarkastus	3 op
BS. Johdon laskentatoimen erityiskysymykset	15 op
- toiminnanohjausjärjestelmät (ERP) ja laskentatoimi	9 op
- johdon laskentatoimen päätöksentekomallit	6 op
BR. Yritysrahoituksen erityiskysymykset	15 op
- johdannaisinstrumentit ja riskienhallinta	6 op
- yritysanalyysi	3 op
- rahoituksen Excel- ja tietojärjestelmäsovellukset	3 op
- rahoituksen ajankohtaisseminaari	3 op

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulussa on mahdollista valita myös finanssi- ja talousasiantuntijan koulutusohjelma, jossa toisena ja kolmantena opiskeluvuotena keskitytään rahoituksen ja talouden asiantuntijaopintoihin. (Finanssi- ja talousasiantuntijan koulutusohjelma 2012.)

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulussa suuntautumisvaihtoehdon lisäksi voi valita erilaisia opintopolkuja. Opintopolulla HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulussa tarkoitetaan, että opiskelija voi systemaattisesti valita tiettyyn aihepiiriin liittyviä, toisiinsa yhdistyviä

opintoja suuntautumisvaihtoehdon lisäksi. Polkuopinnot ovat opiskelijan vapaasti päätettävissä ja ne sisältyvät tradenomiksi vaadittuun 210 opintopisteeseen. Kun opiskelija on valinnut vähintään 45 opintopisteen edestä polun mukaisia opintoja, hän voi hakea koululta erikseen todistuksen kyseisestä osaamisestaan. Näitä polkuja voi olla: ”pankkipolku”, ”vakuutuspolku”, ”kiinteistöalan polku”, kielialuiden polkuja: ”DAS-polku (Deutschland-Austria-Schweiz)”, ”Venäjäpolku”, ”pohjoismainen polku” sekä yrittäjyyden polut: ”yrittäjyyspolku”, ”urheiluliiketoiminnan polku” sekä ”kauppiasyrittäjyyspolku”. Opiskelijan on myös hakeuduttava harjoitteluun kyseiselle polulle sekä tehtävä opinäytetyö samaisesta polusta. Kielialueiden poluissa opiskelijan on suoritettava vaihto myös niihin liittyvässä maassa. (Liiketalouden opintopolut 2012–2013, 4.) HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulussa voi myös valita opintopolun, jonka avulla voi hakeutua tilintarkastustehtäviin aluksi assistentin tehtäviin. Myöhemmin työkokemuksen karttuessa voi suorittaa KHT tai HTM tilintarkastajan ammattitutkinnon. (Tilintarkastajaksi? 2013.)

4 Taloushallinto työelämässä

Tässä luvussa käsitellään työelämän vaatimuksia suhteessa tradenomiopintoihin. Työelämän vaatimukset ja näkökulma on hyvä ottaa huomioon suunniteltaessa opintokokonaisuuksien uudistuksia. Metropolia Ammattikorkeakoululla on useita yhteyksiä työelämään ja yrityksiin.

Monentasoiset laskentatoimen tehtävät muodostavat yrityksissä ja muissa organisaatioissa **taloushallinnon** kokonaisuuden. Laskentatoimen tehtävänä on tuottaa tietoa yrityksen sidosryhmille yrityksen taloudesta pääasiallisesti numeroiden avulla. Sen tehtävänä on myös varmistaa yrityksen kannattavuus ja tehokkuus tulevaisuudessa. Laskentatoimen jako sisäiseen ja ulkoiseen laskentatoimeen voidaan tehdä sen perusteella, mille sidosryhmälle tieto tuotetaan.

Sisäisessä laskentatoimessa tietoa tuotetaan johdolle sekä muille päätöksentekijöille budjettien, kustannus-, hinnoittelu- ja investointilaskelmien muodossa. **Ulkoisessa laskentatoimessa** tietoa tuotetaan yrityksen ulkopuolisille sidosryhmille tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman ja veroilmoituksen muodossa. Ulkoisiksi sidosryhmiksi voidaan luokitella muun muassa sijoittajat, asiakkaat ja kilpailijat. Laskentatoimen ammattitejiä taloushallinnon parissa ovat esimerkiksi osto- ja myyntireskontran hoitaja, kirjanpi-

täjä, palkanlaskija, controller, talouspäällikkö ja tilintarkastaja. (Jormakka & Koivusalo & Lappalainen & Niskanen 2011, 9-12.) Taloushallinto kokonaisuudessaan tarjoaa monenlaisia työllistymismahdollisuuksia tradenomille opiskelujen aikana sekä valmistumisen jälkeen.

Kirjanpitolaki säätelee kirjanpidossa tehtäviä kirjauksia ja niiden oikeellisuutta. Kirjanpitolaki vaatii kirjanpidon perustuvan kirjanpitolakiin ja hyvään kirjanpitolapaan esimerkiksi tilinpäätöksen ja taseen oikeanlaisessa laatimisessa. Sen lisäksi kirjanpitoa ja tilinpäätöstä tehdessä, pitää myös tuntee erikoislakeja, jotka säätelevät muun muassa oikeanlaisia poistomenetelmiä kirjanpidossa. Kirjanpitolautakunta antaa ohjeita ja säädöksiä liittyen kirjanpitoon ja erityistilanteisiin. Kirjanpitolaki antaa päälinjat kirjanpidolle ja ohjeilla ja säädöksillä sitä säädetään yksityiskohtaisemmin. Edellä mainittu järjestely on sen vuoksi voimassa, koska lainmuutokset ovat pitkiä prosesseja ja ohjeet ja säädökset saadaan nopeammin käyttöön. (Rekola-Nieminen 2012, 17–18.)

Taloushallinnon tehtävissä työskentelevän on tunnettava kirjanpitolakia. Tämän lisäksi taloushallinnon tehtävissä olevan on hyvä olla ajan tasalla nopeammin muuttuvista ohjeista ja säädöksistä, jotka yksityiskohtaisemmin säätelevät kirjanpitoa sekä tilinpäätöstä. Taloushallinnon parissa työskentelevän on hyvä myös ymmärtää rahoitusmarkkinoita ja yrityksen toiminnan kannalta oleellisia asioita yrityksen rahoituksesta ja sijoittamisesta. Esimerkiksi kirjanpitäjän tulee työssään tuntee laaja-alaisesti yrityksen toimintaan liittyviä tekijöitä.

Taloushallintoon työelämässä tulevat tulevaisuudessa vaikuttamaan pitkälti taloushallinnon työvälineiden sähköistyminen. Taloushallinnon ammattilaisen tulee osata hyödyntää teknisiä apuvälineitä työssään ja tietotekninen osaaminen on jo nyt noussut yhdeksi valtiksi työelämässä ja työhaussa.

Heiskanen, Kihn ja Näsi mainitsevat teoksessaan, että peruspohja esimerkiksi tilintarkastajan tutkinnolle saavutetaan ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa, mutta vasta käytännönharjoittelun kautta kehitytään työelämän ammattilaiseksi. Taloushallinnon työssä korostuu siis opintojen lisäksi myös harjoittelun ja käytännöntyön merkitys. (Heiskanen & Kihn & Salme 2009, 19.)

5 Tutkimuksen toteutus

5.1 Käytetyt tutkimusmenetelmät

Tässä kappaleessa kerron kuinka toteutin määrällisen eli kvantitatiivisen tutkimuksen sekä laadullisen eli kvalitatiivisen tutkimuksen. Määrällisen, eli **kvantitatiivisen tutkimuksen** tarkoituksena on selvittää mitattavien ominaisuuksien välisiä suhteita ja eroja. Kvantitatiivinen tutkimus vastaa esimerkiksi kysymyksiin miten usein tai kuinka paljon. Tutkijan on oltava objektiivinen, eli hän ei saa vaikuttaa tutkimustulokseen. Kyselylomake on perinteinen tapa kerätä tietoa ja vastaajien määrä voi olla hyvin suuri. Tutkimuksessani tulokset esitetään taulukoiden ja kuvioiden avulla tiedon perustuessa numeroihin. (Vilka 2007, 13–14 ja 17.)

Laadullisessa, eli **kvalitatiivisessa tutkimuksessa** tutkinta perustuu laatuun, ei määrään, kuten edellä mainitussa kvantitatiivisessa tutkimuksessa. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa tutkimusaineisto ja analyysi voivat kietoutua yhteen, eikä niitä välttämättä pystytä erottamaan toisistaan. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa pyritään esimerkiksi ymmärtämään tietynlaista toimintaa tai kuvaamaan ilmiötä tai tapahtumaa. Aineistoa kerätessä voidaan käyttää esimerkiksi haastattelua, kyselyä, havainnointia tai muistelmia. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa ei tarvita niin suurta joukkoa, kuin kvantitatiivisessa tutkimuksessa. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 84–85, 150.)

5.2 Perusjoukko ja otoskoko

Perusjoukolla tarkoitetaan tutkimuksen kohdejoukkoa, josta on tarkoitus saada tietoa. Jos tutkimuksessa on tarkoitus ottaa kaikki perusjoukon yksiköt mukaan, tällöin se on **kokonaistutkimus**. Kun tutkimus tehdään **otantamenetelmänä**, tällöin sillä tarkoitetaan, että havaintoyksiköt valitaan perusjoukosta. Menetelmiä voi olla yksinkertainen satunnaisotanta, systemaattinen satunnaisotanta, ositettu otanta sekä ryväotanta. **Otoksella** tarkoitetaan havaintoyksiköiden joukkoa, jotka on valittu tutkimukseen käytämällä jotain otantamenetelmää perusjoukosta. (Vilka 2007, 51.)

Yksinkertainen satunnaisotanta tutkimuksessa tarkoittaa, että havaintoyksiköt valitaan tutkimukseen sattumanvaraisesti. Aluksi havaintoyksiköt numeroidaan, jonka jäl-

keen ne arvotaan tutkimukseen, jotta jokaisella havaintoyksiköllä on samanlainen mahdollisuus tulla valituksi tutkimukseen. (Vilkkä 2007, 53.)

Tutkimuksessani käytän yksinkertaista satunnaisotantaa. Perusjoukkona on Metropolia Ammattikorkeakoulusta valmistuneet tradenomit, jotka työskentelevät tällä hetkellä talouden ja rahoituksen työtehtävien parissa. Tästä perusjoukosta Tradenomiliitto on valinnut satunnaisesti kaiken kaikkiaan 115 vastaajaa, joille lähetettiin sähköpostitse linkki ja saateviesti kyselyyn. Kysely kuitenkin palautui 16 sähköpostista takaisin, joten kysely tavoitti 99 vastaajaa. Kyselyyn vastasi 47 valmistunutta tradenomia Metropolia Ammattikorkeakoulusta, jotka työskentelevät talouden ja rahoituksen parissa. Vastausprosentti näin ollen oli 47,5.

5.3 Kyselylomake

Kysely on yksi kvantitatiivisen tutkimuksen menetelmistä kerätä aineistoa. Muita menetelmiä voi olla haastattelu tai havainnointi. Kyselyssä kohdehenkilöiltä kerätään tietoa lomakkeen avulla, joka lähetetään postitse tai verkossa. Kolmas vaihtoehto on, että kysely toteutetaan ojentamalla henkilökohtaisesti lomake vastaajalle. Kyselyssä on tärkeää, että jokaiselle kohdehenkilölle esitetään samat kysymykset. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa tutkittava joukko on yleensä suuri. (Hirsjärvi & Remes & Sajavaara 2005, 182–186.)

Kyselyn laatimiseen, ulkonäköön sekä selkeyteen kannattaa kiinnittää erityistä huomiota. Yleensä kysymyksiä muotoiltaessa käytetään kolmea erilaista muotoa. Ensimmäinen muoto on avoimet kysymykset, joissa kysytään kysymys ja sen jälkeen varataan tyhjää tilaa vastaukselle. Toinen muoto on monivalintakysymykset. Monivalintakysymyksissä vastausvaihtoehtoja on useita, ja vastaaja voi valita joko ympyröimällä, tai raksimalla yhden tai useamman vastausvaihtoehdon. (Hirsjärvi ym. 2005, 184–189.) Kolmas vaihtoehto on, että vastaukset on esitetty asteikkona, esimerkiksi kysyttäessä johonkin asiaan mielipidettä. Vastausvaihtoehtoina voi olla seuraavat vaihtoehdot: on täysin samaa mieltä, jokseenkin samaa mieltä, neutraali, jokseenkin eri mieltä, täysin eri mieltä ja ei osaa sanoa. Vastaaja voi näistä vaihtoehdoista valita sen vaihtoehdon, jonka kannalla hän on vahvimmin. (Hirsjärvi ym. 2005, 184–189.)

Kyselyn laadinnassa ehdottomasti tärkeintä on selkeys. Kysymyksen muotoilu pitäisi olla sellainen, että kaikki vastaajat ymmärtävät kysymyksen samalla tavalla, ettei vas-

taajalle jää tulkinnanvaraa, se vaikuttaa myös tutkimuksen kokonaisluotettavuuden arviointiin. Seuraavat sanat pitäisi pyrkiä jättämään pois kyselystä niiden monimerkityksellisyyden vuoksi: ”usein”, ”tavallisesti”, useimmat ja ”yleensä”. Kysymysten muotoilussa pitäisi pyrkiä tekemään kysymyksistä mahdollisimman lyhyitä. Kysymykseen ei kannata sisällyttää useaa kysymystä, vaan kannattaa kysyä yhtä asiaa kerrallaan, sekä tarjota selkeää vaihtoehtoa, jossa vastaaja ei voi valita moniulotteista mielipidettä. Monivalintavaihtoehtoja kannattaa suosia, sillä vastaaja voi valita vastauksen, jonka he kuvittelevat olevan odotettavissa. Vastauksissa ei kannata olla vaihtoehtoina pelkästään samaa mieltä tai eri mieltä väitteitä. Lomakkeen alussa kannattaa kysyä yleiset kysymykset ja lopussa tarkennetut kysymykset. Kyselyn sanamuodot on myös hyvä tarkistaa. Lomake kannattaa koota niin, että vastaajalla menee pisimmillään 15 minuuttia sen vastaamiseen. (Hirsjärvi ym. 2005, 191–192.)

Lomakkeen tekoon kannattaa käyttää runsaasti aikaa. Ensin tehdään kysymykset, jonka jälkeen voidaan koota lomake. On tärkeää jättää avoimille vastauksille tarpeeksi tilaa. Ennen lomakkeen varsinaista lähettämistä, on hyvä lähettää se pienelle testijoukolle, jolta voi saada kommenttia asioista, joita ei itse ole huomionnut lomakkeen teko- vaiheessa. (Hirsjärvi ym. 2005, 193.)

Lomakkeelle on suositeltavaa tehdä saatekirjelmä, josta vastaaja saa käsityksen miksi tämä kysely tehdään ja kuinka tärkeä se on kyselyn tekijälle. Saatekirjeessä on hyvä rohkaista vastaajaa vastaamaan mahdollisimman nopeasti. Jos saatetekstissä on luvattu esimerkiksi tuloksien lähettamisestä vastaajille, on tärkeää pitää lupaus. Saate- tekstistä tulee käydä myös ilmi, milloin on kyselyn viimeinen palautuspäivä. Saatekirjeen lopussa on hyvä kiittää vastaajaa vastauksista. (Hirsjärvi ym. 2005, 193.)

Kyselyn yhtenä heikkoutena voidaan pitää sitä, ettei kyselyn laatija voi tietää, kuinka todellisesti ja rehellisesti vastaajat vastaavat kysymyksiin. Kysymystä laatiessa on kyselyn laatija voinut esittää asian sillä tavalla, että vastaaja voi saada eri käsityksen kysymyksestä kuin kyselyn laatija. Vastaaja ei näin ollen varsinaisesti ymmärrä kysymystä niin kuin on tarkoitettu tai mahdollisesti ei edes tiedä tarpeeksi tutkittavasta aiheesta. Tällöin mahdollista väärinymmärrystä ei voida korjata ja kyselyn laatija ei saa oikeaa tietoa kyselystä. Kyselyn luotettavuutta arvioitaessa on otettava huomioon kyselyn vastausprosentti. Jos vastausprosentti on liian pieni, kyselyn luotettavuutta voidaan epäillä. (Hirsjärvi ym. 2005, 184.)

5.4 Aineiston keräys ja käsittely

Määrällisen tutkimuksen toteutin e-lomakekyselynä, jossa merkittävässä roolissa oli Tradenomiliitto. Heidän avullaan sain toteutettua alkuperäisen idean lähettää kysely Metropolia Ammattikorkeakoulusta valmistuneille tradenomeille, jotka työskentelevät nykyään laskennan ja rahoituksen parissa.

Kyselytutkimuksen tarkoituksena oli saada e-lomakekyselyyn mahdollisimman monta vastaajaa ja siitä syystä otin yhteyttä Tradenomiliittoon ja sain yhteyden palvelupäällikö Tomi Kouvaan. Häneltä sain tiedon siitä, että e-lomakekysely voitaisiin lähettää satunnaisotoksena sadalle henkilölle, jotka työskentelevät laskennan ja rahoituksen parissa. Ilman Tradenomiliiton apua en olisi saanut riittävää määrää vastaajia kyselyyn, vaan olisin luultavasti tehnyt tutkimuksen haastatteluna muutamalle silloisen talouden ja rahoituksen linjalta valmistuneelle tradenomille, jota nykyään nimitetään LARAKsi.

Kyselyn tarkoituksena on selvittää, mitä parannettavaa tämän hetkisessä liiketalouden koulutusohjelman, LARA:n suuntautumisvaihtoehdon opetuksessa on. Kyselyssä esitetään eri aihekokonaisuuksia ja pyydetään kyselyyn vastanneita pohtimaan kokonaisuuksien tärkeyttä työtehtäviensä kannalta. Päädyin kyselyyn, koska sen lähettämisen vastaajille mahdollisti Tradenomiliitto sekä kyselyllä voidaan tavoittaa kerralla enemmän vastaajia kuin esimerkiksi haastattelun avulla.

E-lomakkeelle järjestelin kysymykset kolmen otsikon alle, kuten liitteestä 1 esitetään. Ensimmäisessä kohdassa vastaajien tuli täyttää vastaajan ”Taustatiedot”. Toisessa otsikon alle tuli ”Opinnot, harjoittelu ja vaihto” ja kolmantena otsikkona oli ”Lopuksi”, jonka alle vastaaja pystyi vielä kertomaan omia mielipiteitään vapaamuotoisesti tai antamaan palautetta kyselystä. Kaiken kaikkiaan kysymyksiä oli 15 kappaletta.

Aloitin kyselyn tekemisen hahmottelemalla e-lomakekyselyn kysymyksiä ja samalla pyrin miettimään, millaisia vastausvaihtoehtoja kannattaisi asettaa. Hahmotelman kävin toimeksiantajani kanssa keskustelemalla läpi, jonka jälkeen hän hyväksyi lomakkeen. Käytin lomakkeella erilaisten vastausmuotojen yhdistelmiä, sillä osa asioista oli ensin helpompi kysyä asteikon avulla ja saada lisätietoja vapailla kommentteilla. Liitteeseen kaksi olen koonnut e-lomakekysymykset. Alun pitäen kysymyksiä tuli paljon, joihin olisi ollut kiva tietää vastaus, mutta karsin pois niitä, koska kaikki eivät olleet oleellisia kyse-

lyn kannalta. Sen takia oli tärkeä määritellä, mitä toimeksiantaja haluaa hyötyä tästä kyselystä.

Tein kyselyyn myös saatekirjeen, jossa esittelin itseni lyhyesti, sekä kerroin toimeksiantajastani. Saatekirje on nähtävissä liitteessä yksi. Kerroin kyselyn vastaanottajalle myös opinnäytetyön aiheen ja vastausaikataulun. Siitä tuli ilmi myös, että vastauksista ei voi saada selville vastaajan henkilöllisyyttä. Saatekirjeen lopussa kiitin jo etukäteen vastaajia.

Käytin aikaa e-lomakekyselyn tekemiseen noin kaksi kuukautta. Tavoitteenani oli saada kysely sopivan pituiseksi ja saada se lähetettyä ennen kesää, jotta tradenomeilla olisi aikaa vastata kysymyksiin ennen kesälomia. Kysely kävi kaiken kaikkiaan kolmella eri henkilöllä ennen testiryhmälle lähettämistä.

Testiryhmään valitsin 6 henkilöä, joilta kaikilta sain korjausehdotuksia. Huomasin, että kysely on hyvä lähettää testiryhmälle, sillä monta kertaa tekstiä läpi lukiessa, ei välttämättä huomaa omia virheitään. Kysymyksen oikein asettelukin vaikuttaa vastauksiin, jos vastaaja ymmärtää väärin kysymyksen, ei vastauskaan näin ollen ole luotettava. Testiryhmän testaamisen jälkeen lähetin kyselyn Tradenomiliittoon edelleen lähetettäväksi. Testiryhmän vastaajat eivät vastanneet varsinaiseen kyselyyn.

Valmiin kyselyn sain monen kerran muokkaamisen jälkeen lähtemään Tradenomiliittoon 8.4.2013. E-kyselylomake on nähtävissä liitteessä kaksi. Tradenomiliiton palvelupäällikkö Tomi Kouva lähetti kyselyn eteenpäin Metropolia Ammattikorkeakoulusta valmistuneille tradenomeille, jotka työskentelevät talouden ja rahoituksen parissa. Kyselylle oli laadittu selkeä aikataulu sekä lähetyksille, että muistutuksille. Ensimmäisen kerran kysely lähti eteenpäin torstaina 11.4.2013. Seuraavan viikon keskiviikkona 17.4.2013 lähti ensimmäinen muistutus kyselystä, toinen muistutus maanantaina 22.4.2013 ja viimeinen vastauspäivä kyselyyn oli tiistaina 30.4.2013. Halusin käyttää kyselyn muistutuksiin eri viikonpäiviä, koska eri päivinä ihmisten rutiinit voivat olla erilaisia. Mielestäni ei ollut tarvetta tämän pitemmälle vastausajalle, koska kolmen viikon sisällä halukkaat vastaajat ovat varmasti vastanneet.

Toisen tutkimuksen toteutin laadullisena eli kvalitatiivisena tutkimuksena vertailemalla kolmen muun ammattikorkeakoulun LARAN:n suuntautumisvaihtoehtoa, joka vastaisi Metropolian nykyistä LARAN:n suuntautumisvaihtoehtoa. Tämän tutkimuksen suoritin

kartoittavana tutkimuksena vapaamuotoisemmin, jotta saisin selkeän yleiskuvan eri ammattikorkeakoulujen liiketalouden opetussuunnitelmista.

Tutkimuksessa selvitin havainnoimalla kolmen muun ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutusohjelmia Metropolia Ammattikorkeakoulun LARA:n kanssa vastaavia suuntautumisvaihtoehtoja, sekä pyrin löytämään eroja opintokokonaisuuksista. Nimike kyseiselle suuntautumisvaihtoehdolle vaihteli kouluittain ja päädyin käyttämään tutkittavan koulun käyttämää nimikettä opinnäytetyössäni. Kvalitatiivisen osuuden on tarkoitus lähinnä tukea kvantitatiivisen tutkimusmenetelmän perusteella toteutettua kyselyä. Kvalitatiivinen osuus yhdistää vastaukset laajempaan viitekehykseen.

6 E-lomakekyselyn tulokset

Tässä luvussa esittelen e-lomakekyselyn tutkimustulokset. E-lomakekyselyyn vastasi 47,5 % kaikista lähetetyistä kyselyistä. Tulosten tulkinnassa käytän apuna havainnoivia kaavioita. Esittelen tulokset kertomalla jokaisen kysymyksen vastaukset yksi kerrallaan. Liitteeseen 4 olen koonnut kysymykset sekä kappalemääräiset vastaukset taulukoina.

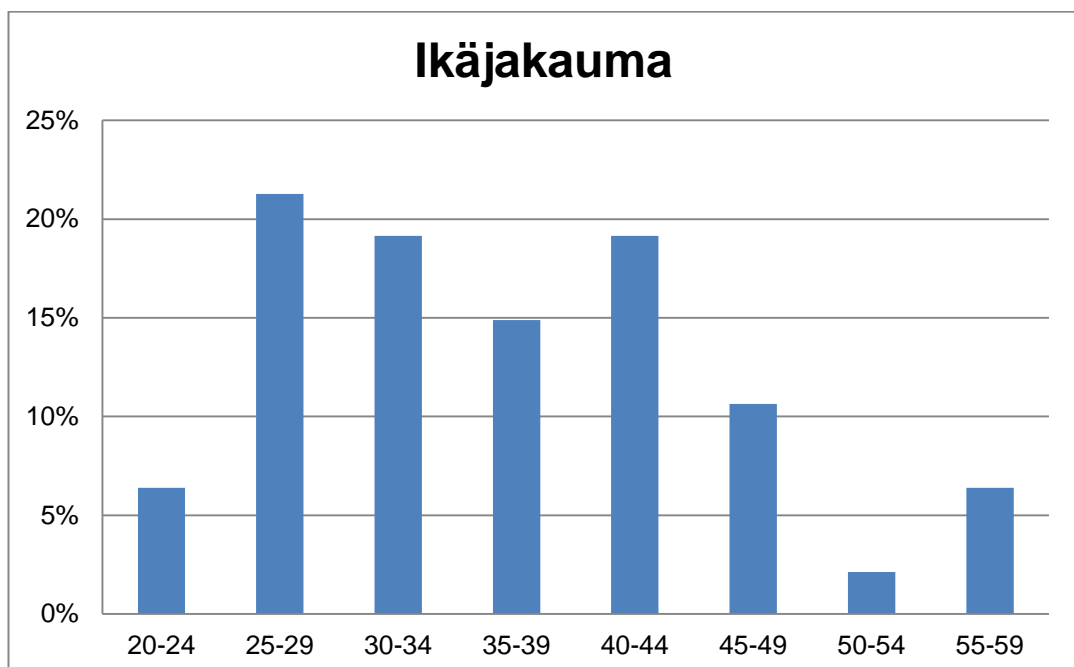
6.1 Taustatiedot

Taustatietojen keräämisen ansiosta sain selville vastanneiden sukupuolijakauman, iän ja opiskelutaustan ennen Metropolia Ammattikorkeakoulua sekä oliko vastaaja valmistumishetkellä ollut päivä- vai iltaopiskelija. Taustatietoja halusin kerätä tutkimukseeni mukaan sen vuoksi, että saisin esimerkiksi tietää, oliko huomattavissa eroa naisten ja miesten kesken, sekä halusin saada vertailua myös ikäryhmien kesken. Vastaajista oli valmistumishetkellä suurin osa päiväopiskelijoita 70 % ja iltaopiskelijoita 30 % (Kuvio 1).

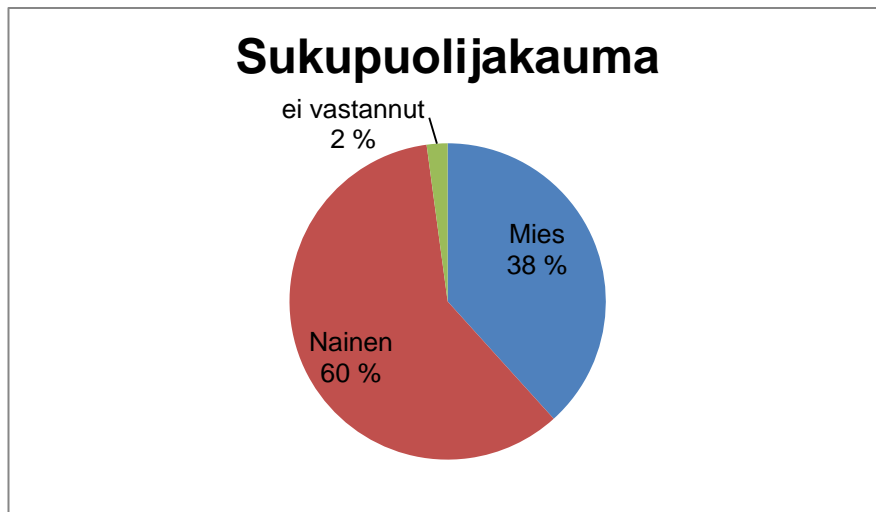
Kuvio 1. Päivä- tai iltaopiskelija valmistumishetkellä.

Kuviossa 2 esitetään vastaajien ikäjakauma. Vastaajista eniten 21 % oli 25–29-vuotiaita, toiseksi eniten 19 % oli 30–34 sekä 40-44-vuotiaita. Vähiten vastaajia oli ikäryhmästä 50–54 vuotiaat.

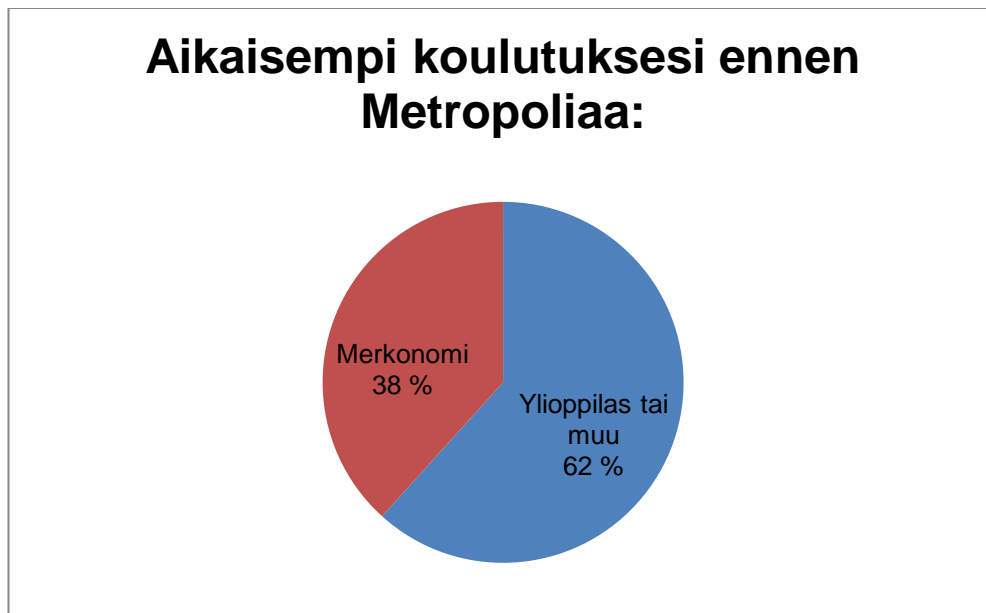
Kuvio 2. Vastaajien ikäjakauma.

Naisia kyselyn mukaan oli enemmän, 60 % ja miehiä oli 38 %, 2 % vastaajista jätti vastaamatta tähän kysymykseen (Kuvio 3).

Kuvio 3. Sukupuolijakauma.

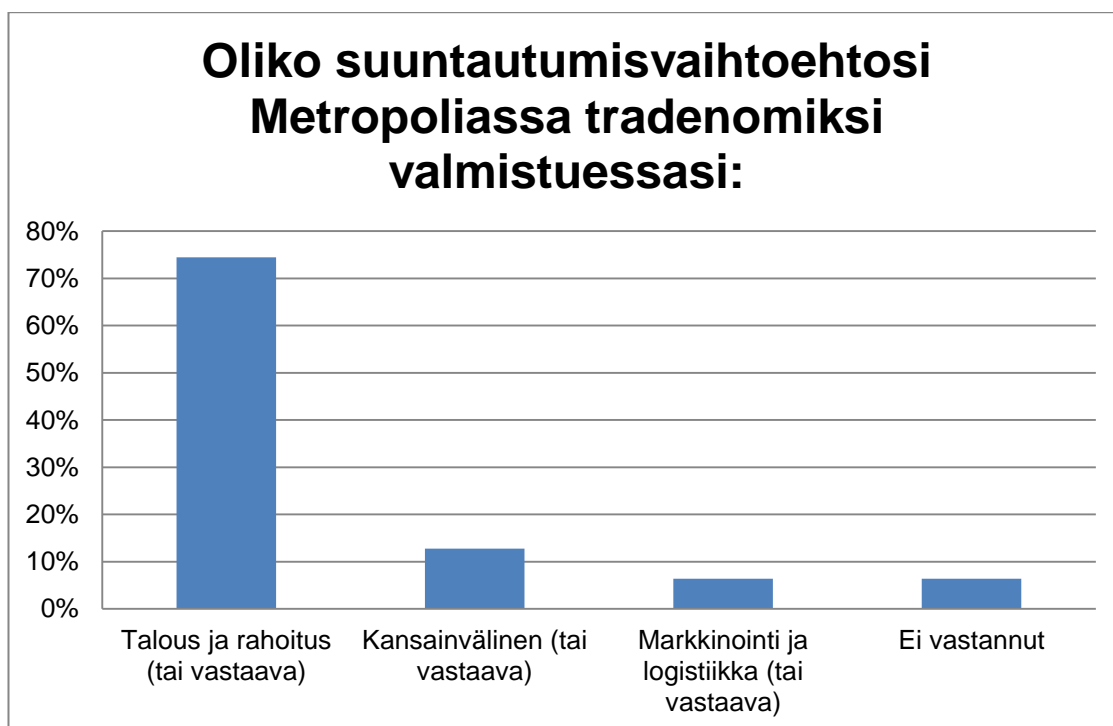
Yksi taustatietokysymys koski aiempaa koulutustaustaa ennen Metropolia Ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutusohjelmaa. Kysymyksen tarkoituksena oli selvittää toimeksiantajalle, kuinka suuri osa vastaajista omasi merkonomikoulutustaustan. Merkonomeja vastaajista oli 38 % ja ylioppilaita tai muita vastaajista oli 62 %. (Kuvio 4.)

Kuvio 4. Koulutustausta ennen Metropolia Ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutusohjelmaa.

6.2 Suuntautumisvaihtoehto valmistumishetkellä

Metropolia Ammattikorkeakoulussa on ennen vuotta 2011 ollut valittavana neljä erilaista suuntautumisvaihtoehtoa: **Kansainvälinen liiketoiminta, Markkinointi ja logistiikka, Esimiestyö ja työyhteisön kehittäminen** sekä **Talous ja rahoitus**. Kyselyssä oli edellä mainitut vaihtoehdot valittavana. Vastausvaihtoehdoissa oli talous ja rahoitus, koska vastaajat ovat opiskelleet kyseisen suuntautumisvaihtoehdon aikana. Mahdollisuutena oli myös jättää vastaamatta kyseiseen kysymykseen. Vastaajista selkeästi suurin osa 74 %, oli valmistumisensa aikaan talouden ja rahoituksen opiskelijoita. Toiseksi eniten, 13 % oli kansainvälisen liiketoiminnan suuntautumisvaihtoehdossa. Markkinointi ja logistiikka-suuntautumisvaihtoehdosta sekä kysymykseen jättämättä vastanneita, oli molempia 6 %. Esimiestyösuuntautumisen tai vastaavan, ei vastaajista valmistumisen hetkellä ollut yhtään. (Kuvio 5.)

Kuvio 5. Suuntautumisvaihtoehto Metropolia Ammattikorkeakoulussa.

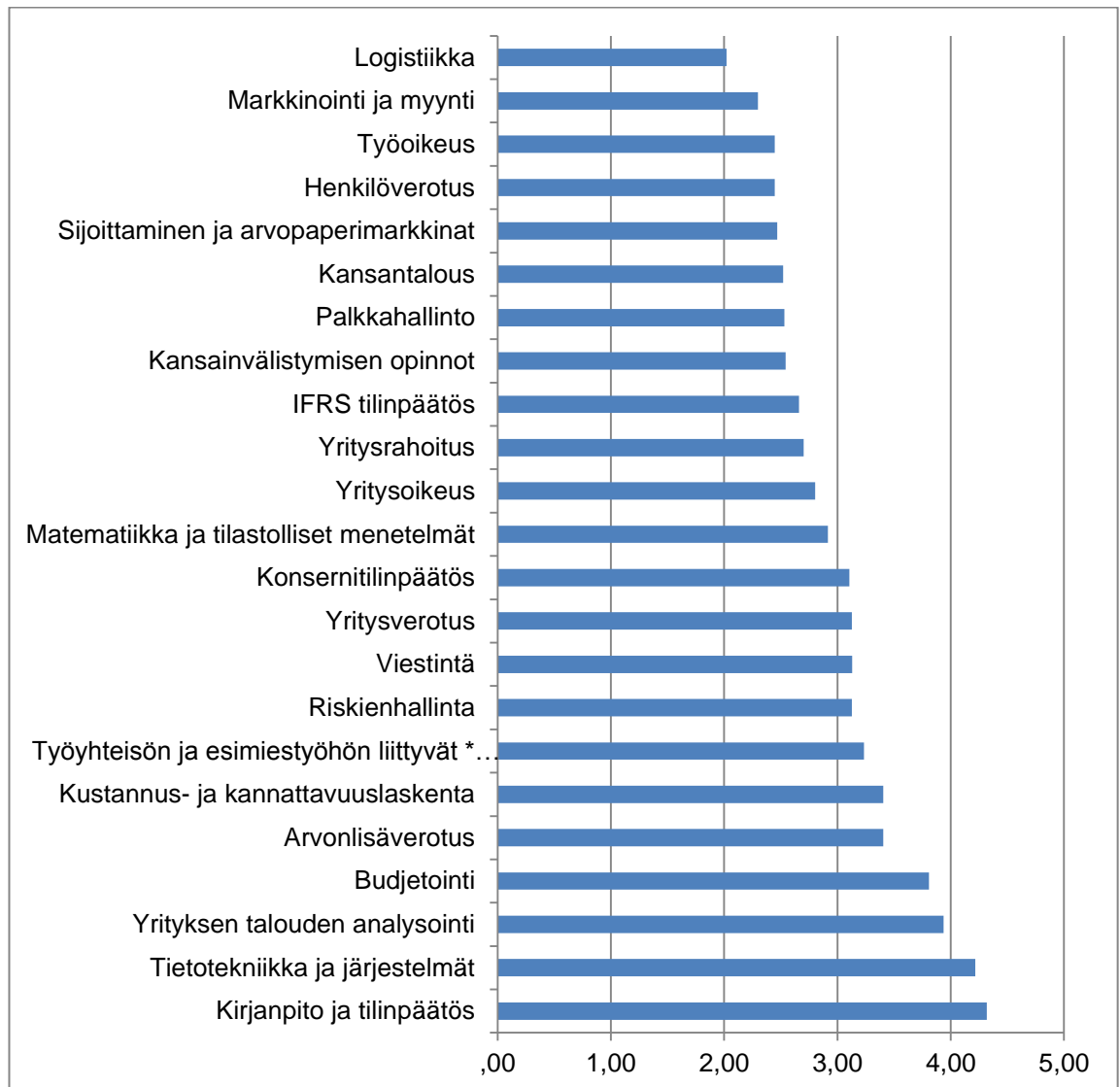
6.3 Eri asiakokonaisuuksien tarve töissä

Taulukossa 8 on vastausten keskiarvon avulla esitetty, minkä verran vastaajat ovat tarvinneet töissään kyseisiä asiakokonaisuuksia. Vastaajat pystyivät valitsemaan vaihtoehdon ”paljon” (=5), ”melko paljon” (=4), ”jossain määrin” (=3), ”melko vähän” (=2) ja

”vähän” (=1). Näiden lisäksi vaihtoehtona oli myös ”en osaa sanoa” (=0). Vaihtoehto en osaa sanoa, on jätetty vastausten analysoinnista pois, jottei se vääristä keskiarvoja. Eri asiakokonaisuuksien tarpeella halusin selvittää, mitä valmistuneet tradenomit ovat tarvinneet eniten työssään.

Vastaajista suurin osa tarvitsi töissään kirjanpito ja tilinpäätöstaitoja. Toiseksi eniten tarvittiin tietotekniikka ja järjestelmien käyttötaitoja. Kolmanneksi eniten oli hyötyä yrityksen talouden analysoinnista. Tärkeänä pidettiin myös budjetointia. Nämä neljä koettiin kaikista tärkeimmiksi. Vähiten tärkeimmiksi aihekokonaisuuksiksi koettiin logistiikka sekä markkinointi ja myynti. (Taulukko 8.)

Taulukko 8. Kuinka paljon olet tarvinnut töissä seuraavia asiakokonaisuuksia.

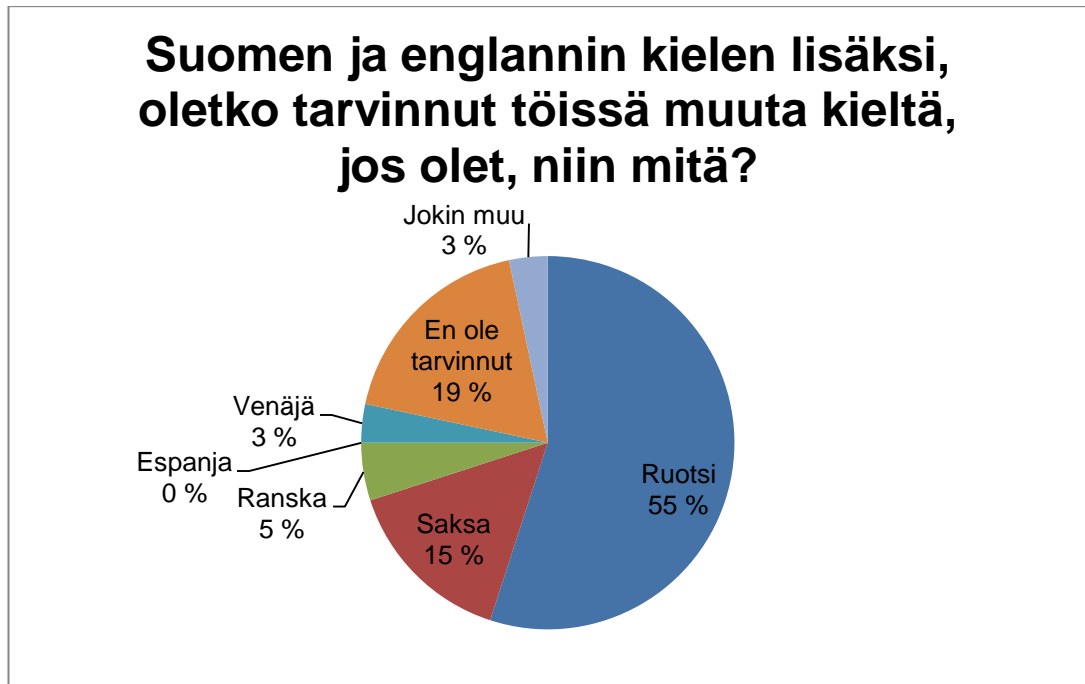
*Työyhteisön ja esimiestyöhön liittyvät opinnot

Kyselyssä halusin myös selvittää, että kokivatko vastaajat tutkinnon vastaavan riittävästi nykyisiin työtehtäviin, vai jäikö koulutus suppeaksi jollakin osa-alueella. Lisäkysymys oli asetettu kyselyyn seuraavanlaisesti, ”Tuleeko sinulle mieleen muita asiakokonaisuuksia, jotka ovat tärkeitä työssäsi ja käsiteltiinkö näitä opetuksessa? Tai onko jotain, mitä olisi pitänyt käsitellä enemmän opetuksessa.” Lisäkysymykseen tuli useampia vastauksia, joista merkittävimpiä olen koennut tähän, alkuperäiset kommentit löytyvät liitteestä 3. Vastauksien joukossa oli suorina kommentteja kurssien määrästä. Vastaajat olisivat kaivanneet enemmän rahoitukseen ja yrittäjyyteen liittyviä kursseja.

Tradenomit olivat kokeneet koulussa käytävien kurssien sisällön vain pintaraapaisuksi siitä, mitä oikeasti hän työelämässään tarvitsi. Näiden lisäksi, eräs vastaajista oli nostanut mahdollisuuden ottaa julkisen talouden puolen taloushallinnon opetukseen. Hänen mielestään valtion ja kunnan taloushallinto on monimutkaisempaa kuin yritysten taloushallinto.

6.4 Vieraiden kielten tarve työelämässä

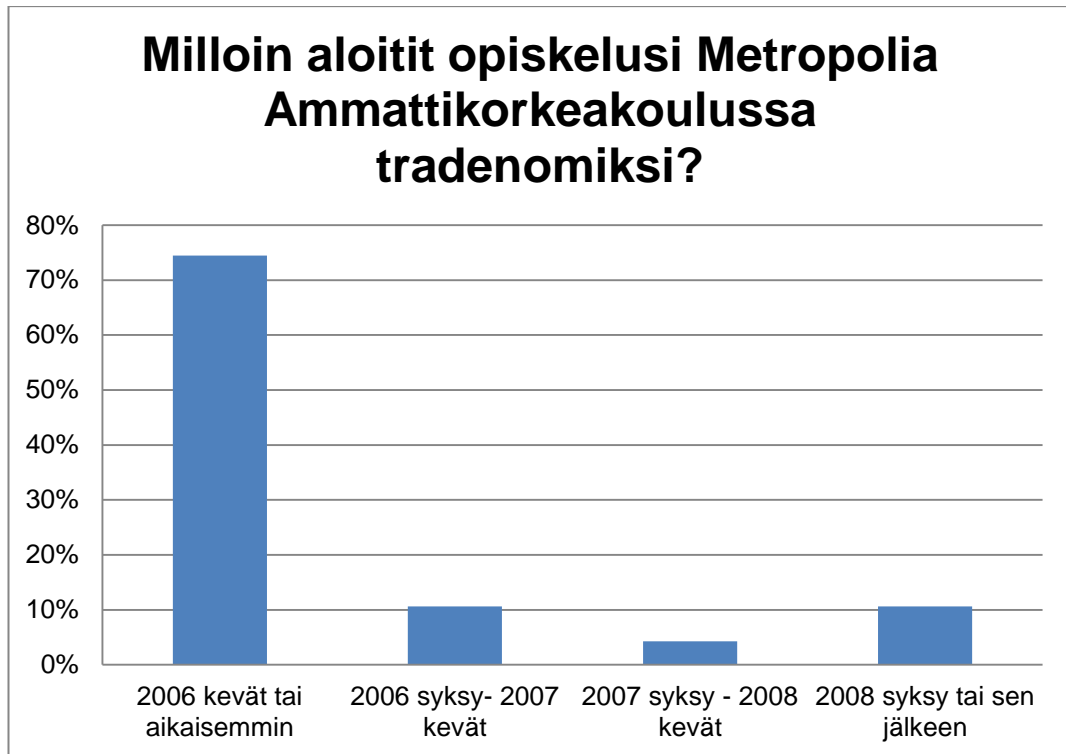
Suomen ja englannin kielen lisäksi työelämässä selvästi eniten on tarvittu ruotsin kieltä, 55 %. 19 % vastaajista oli pärjännyt töissään suomen ja englannin kielellä. Seuraavaksi eniten 15 % oli tarvinnut saksan kieltä. Ranskaa oli töissään tarvinnut 5 % ja venäjää 3 % vastaajista. Näiden lisäksi oli töissään tarvinnut pienissä määrin viron, norjan ja tanskan kielitaitoa. Vastaajat ovat voineet valita useamman vaihtoehdon tähän vastaukseen sekä täydentää vieraiden kielten tarvetta avoimeen kommentointitilaan. (Kuvio 6.)

Kuvio 6. Mitä kieliä vastaajat ovat tarvinneet työelämässä.

6.5 Opintojen alkamis- ja valmistumisvuosi

Suurin osa kyselyyn vastanneista 74 % oli aloittanut opiskelun aikaisemmin kuin vuonna 2006. 11 % oli aloittanut opiskelun Metropolia Ammattikorkeakoulussa lukuvuonna 2006–2007 sekä 2008 tai myöhemmin. 4 % oli aloittanut opiskelun 2007–2008. Suurin osa valmistuneista on ehtinyt olla jo useamman vuoden töissä, joten heille on ehtinyt tulla työkokemusta. (Kuvio 7).

Kuvio 7. Opiskelun aloittamisvuosi.

Vastanneista oli suurin osa, 66 % valmistunut aiemmin kuin vuonna 2008. Toiseksi eniten, 15 % oli valmistuneita vuonna 2009, kolmanneksi eniten 9 % valmistui vuonna 2012. Vähiten valmistui vuosina 2008, 6 % ja 2010 valmistui 4 %. 2011 ja 2013 vastaajista ei kukaan ollut tällöin valmistunut. Vastaajien aloittamis- ja valmistumisvuodella halusin selvittää sitä, ovatko tradenomit ehtineet opiskella Metropolia Ammattikorkeakoulussa vai sitä edeltäneessä ammattikorkeakoulussa (EVTEK), koska silloin opetus suunnitelmat olivat hieman erilaisia. (Kuvio 8.)

Kuvio 8. Valmistumisvuosi

6.6 Kysymyksiä tradenomitutkintoon liittyen

Kaikista vastanneista suurin osa oli tyytyväinen suuntautumisvaihtoehtoonsa, 91,5 %. 6,4 % ei ollut tyytyväisiä, joista yksi vastasi, että ”talous- ja rahoitus olisi hänelle ollut parempi vaihtoehto”, hänen suuntautumisvaihtoehto oli kansainvälinen (tai vastaava). 2,1 % ei osannut sanoa.

Yleisesti tradenomitutkinnon opetuksen sisältöön oli tyytyväisiä 89,4 %. Tässä kohdassa 6,4 % oli sitä mieltä, etteivät he olleet tyytyväisiä tradenomitutkinnon sisältöön ja 4,3 % vastasi, ettei osaa sanoa. Seuraavat kysymykset taulukossa 9 liittyivät työharjoitteluun. Pieni osa vastanneista työskenteli jo, joten heille harjoittelulla ei ollut merkitystä. Työharjoittelua oli tarpeeksi tradenomiksi opiskelun aikana 55,3 % vastaajista, joista eräältä tuli kommentti, että ”erityisesti miesten oli vaikea saada koulutusta vastaava harjoittelupaikka”. 21,3 % vastasi, ettei ollut ja erään vastaajan mielestä harjoittelua voisi olla enemmän. (Taulukko 9.)

Taulukko 9. Seuraavaksi on erilaisia väitteitä, valitse jokaisesta yksi vaihtoehto. Halutessasi voit perustella vastaustasi.

	Kyllä	%	Ei	%	En osaa sanoa	%	Ei vastausta	%
Olitko tyytyväinen suuntautumisvaihtoehdon valintaan?	43	91,5	3	6,4	1	2,1		
Olitko tyytyväinen Metropolian tarjoamaan tradenomitutkinnon opetuksen sisältöön?	42	89,4	3	6,4	2	4,3		
Oliko työharjoittelua mielestäsi tarpeeksi tradenomiksi opiskelun aikana?	26	55,3	10	21,3	10	21,3	1	2,1

Työnsaantiin liittyvissä kysymyksissä pieni osa vastasi, että he olivat jo töissä. Tällä kysymyksellä halusin saada selville, mistä opiskelujen osa-alueesta vastanneet ovat kokeneet olleen eniten hyötyä työnhaun suhteen. Opinnäytetyön aiheella ei 80,9 % mielestä ollut vaikutusta työnsaantiin. Kysyttäessä todistuksen vaikutusta työnsaantiin oli enemmän hajontaa. Suurin osa 53,2 % vastasi kuitenkin, ettei ollut vaikutusta. 38,3 % vastaajaa oli sitä mieltä, että todistuksella oli vaikutusta työnsaantiin. Opintojen sisällön vaikutus työnsaantiin päinvastoin oli positiivinen vaikutus, vastaajista 68,1 % oli sitä mieltä, että opintojen sisällöllä oli vaikutusta työnsaantiin. 19,1 % vastaajista oli sitä mieltä, ettei opintojen sisällöllä ollut vaikutusta työnsaantiin. Seuraavassa kysymyksessä oli tarkoitus selvittää, oliko harjoittelulla vaikutusta työnsaantiin ja 57,4 % vastasi kyllä, joista osa sai vakituisen työpaikan tätä kautta. 29,8 % vastaajista koki, ettei harjoittelulla ollut vaikutusta työnsaantiin. Harjoittelu koettiin tämän perusteella oleelliseksi ja tärkeäksi keinoksi saada työkokemusta. Osalle joukosta se oli ollut keino saada vakituinen työpaikka. (Taulukko 10.)

Taulukko 10. Seuraavaksi on erilaisia väitteitä, valitse jokaisesta yksi vaihtoehto. Halutessasi voit perustella vastaustasi.

	Kyllä	%	Ei	%	En osaa sanoa	%	Ei vastausta	%
Oliko opinnäytetyösi aiheella vaikutusta työnsaantiin?	5	10,6	38	80,9	4	8,5		
Oliko todistuksellasi vaikutusta työnsaantiin?	18	38,3	25	53,2	4	8,5		
Oliko opintojesi sisällöllä vaikutusta työnsaantiin?	32	68,1	9	19,1	6	12,8		
Oliko harjoittelulla vaikutusta työnsaantiin?	27	57,4	14	29,8	6	12,8		

Lisäksi selvitin talouden ja rahoituksen suuntautumisvaihtoehdon valinneiden tyytyväisyyttä suuntautumisvaihtoehtoalintaansa. 74 % jotka valitsivat talouden ja rahoituksen suuntautumisvaihtoehdon ammattikorkeakoulussa, olivat pääosin tyytyväisiä suuntautumisvaihtoehtoalintaansa. Ainoastaan yksi ei ollut osannut sanoa mielipidettään tähän, eikä hän ollut perustellut sitä sen enempää. Joten selkeä enemmistö, 97 % vastaajista, oli tyytyväisiä valintaansa. Eräs vastaajista oli tuonut myös sen esille, että tällä alalla on hyvät ja laaja-alaiset työmahdollisuudet.

Selvitin myös talouden ja rahoituksen suuntautumisvaihtoehdon valinneiden tyytyväisyyttä opetuksen tasoon. 74 % jotka valitsivat talouden ja rahoituksen suuntautumisvaihtoehdon ammattikorkeakoulussa, olivat pääosin (91 %) tyytyväisiä opetuksen tasoon. Näistä vastaajista vain 6 % ei ollut tyytyväisiä ja 3 % ei osannut sanoa. Tämän lisäksi erääseen kyllä-vastaukseen oli liitetty, että joissain asioissa on asiaan saatu pintaraapaisu, sekä opettajien tasoon voisi kiinnittää huomiota.

6.7 Kysymyksiä ulkomailla oloon opiskelun aikana liittyen

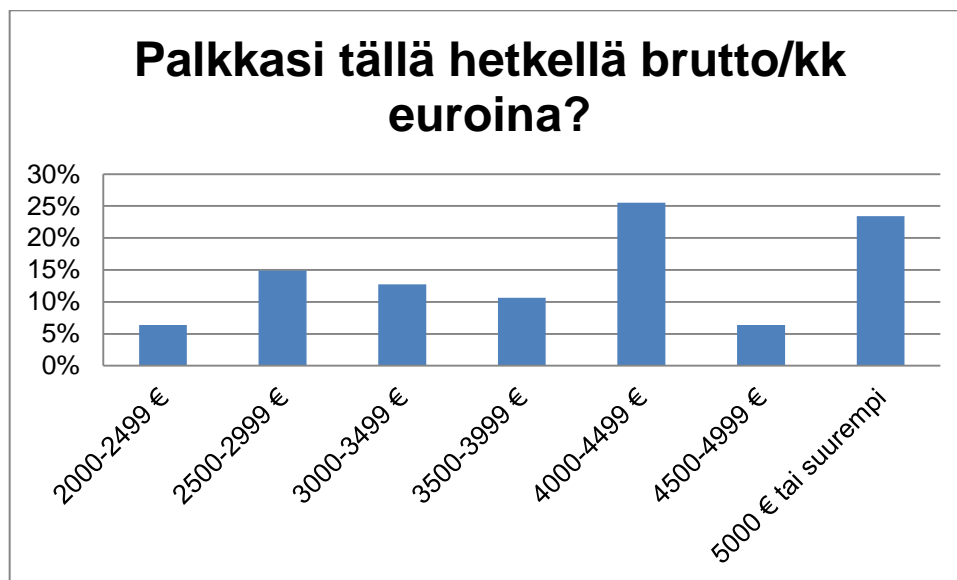
Halusin myös selvittää, oliko ulkomailla olosta harjoittelussa ja vaihdossa opiskelun aikana vaikutusta työnsaantiin, eli oliko hyötyä tai vaikutusta työnsaantia ajatellen. Ulkomailla työharjoittelussa suurin osa, 91,5 % vastaajista, ei ollut opiskelujen aikana ulkomailla. Suurin osa 76,6 % henkilöä vastasi, ettei ollut ulkomailla vaihdossa. Vastaajista eräs vastasi, että ulkomailla olollaan voi viestittää myös kielitaidostaan. (Taulukko 11.)

Taulukko 11. Ulkomailla opiskelu tai vaihdossa olon vaikutus työnsaantiin.

	Kyllä	%	Ei	%	En ollut ulkomailla	%	En osaa sanoa	%
Oliko ulkomaan työharjoittelullasi vaikutusta työnsaantiin?	1	2,1	2	4,3	43	91,5	1	2,1
Oliko ulkomaan vaihdolla vaikutusta työnsaantiin?	5	10,6	3	6,4	36	76,6	3	6,4

6.8 Palkkajakauma

Palkkajakauman otin kyselyyn mukaan, sillä halusin vertailla miesten ja naisten sekä iän tuomaa vaikutusta siihen. 26 % vastaajista ansaitsi kuussa bruttona 4000-4999 €. Toiseksi eniten 23 % ansaitsi 5000 € tai enemmän. 2000-2499 € ja 4500-4999€, vastaajista 6 % molempiin ryhmiin ilmoitti ansainneensa tämän verran kuussa. (Kuvio 9).

Kuvio 9. Kyselyn palkkajakauma brutto/kk euroina.

Taulukosta 12 voi huomata, että miehistä 15 % on vastannut ansaitsevansa 5000 euroa tai sitä enemmän kuussa, vastaava luku naisilla on 9 %. Naisista taas 37 % vastaajista on vastannut ansaitsevansa alle 4000 euron, kun taas miehistä on vastannut tähän 8 %. Yksi oli aikaisemmin jättänyt vastaamatta kysymykseen, joka koski sukupuolta, joten vastaajia tässä on 46.

Taulukko 12. Miesten ja naisten välinen palkkaero.

	2000-2999 €	3000-3999 €	4000-4999 €	5000 € tai suurempi	Yhteensä
Mies	4 %	4 %	15 %	15 %	39 %
Nainen	17 %	20 %	15 %	9 %	61 %
Yhteensä	22 %	24 %	30 %	24 %	100 %

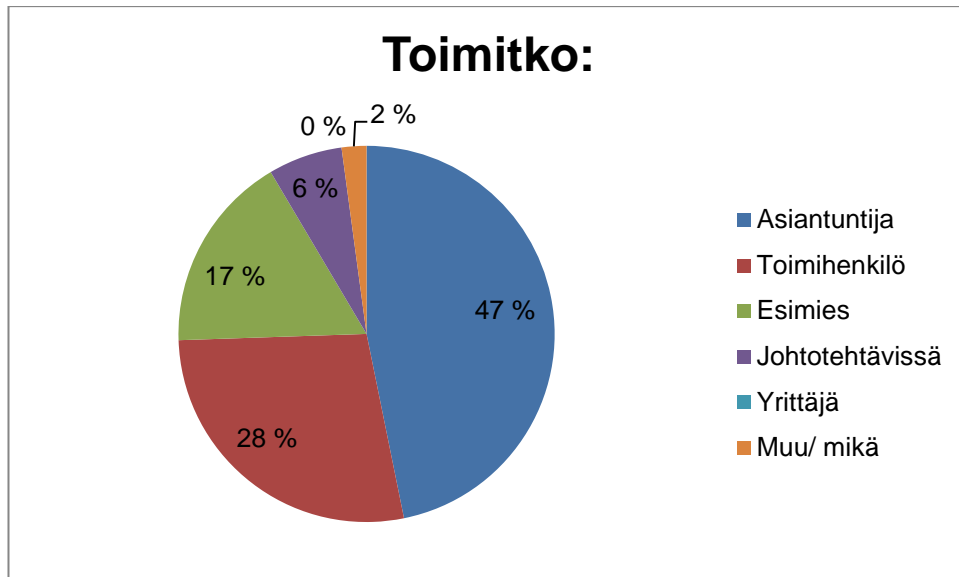
Taulukossa 13 voi huomata, että alle 30-vuotiaille vastanneista, valmistumisen jälkeen on pienimmät palkat, alle 3000 euroa. Suurin palkkaluokka kyselyn mukaan näyttäisi olevan 40-49 vuotiailla, 15.

Taulukko 13. Iän vaikutus palkkaan.

	2000-2999 €	3000-3999 €	4000-4999 €	5000 € tai suurempi	Yhteensä
20-29	15 %	9 %	4 %	0 %	28 %
30-39	6 %	9 %	11 %	9 %	34 %
40-49	0 %	6 %	9 %	15 %	30 %
50-59	0 %	0 %	9 %	0 %	9 %
Yhteensä	21 %	23 %	32 %	23 %	100 %

6.9 Toimiasema yrityksessä

Vastaajista suurin osa 47 %, työskenteli asiantuntijatehtävissä. Toiseksi eniten 28 % kyselyn mukaan oli toimihenkilöitä. Esimiestehtäviin vastanneista oli edennyt 17 %. Johtotehtävissä oli 6 % vastaajista ja ”muu/mikä” kohtaan oli vastannut 2 %, joista kaikki olivat virkamiehiä. (Kuvio 10).

Kuvio 10. Vastaajien toimiasema yrityksessä.

Tämän lisäksi selvitin myös olivatko vastaajat saaneet koulutusta vastaavaa työtä. Koulutusta vastaavaa työtä oli vastaajista saanut suurin osa, 96 % (Kuvio 11). Osa oli jättänyt myös kommentin, minkälaisia tai tyyppisiä työtehtäviä he tällä hetkellä hoitavat, jotka voi nähdä liitteestä 3.

Kuvio 11. Ovatko vastaajat saaneet koulutustaan vastaavaa työtä.

6.10 Pääasiallisiin työtehtäviin liittyvät kokonaisuudet

Kuviossa 12 on esitelty mitä vastaajien pääasiallisiin työtehtäviin liittyi oleellisesti. Eniten liittyi kirjanpito sekä sisäinen laskenta 21 %. Kolmanneksi eniten työtehtäviin liittyen oli pankki ja rahoitus 13 %. Neljänneksi eniten vastaajat olivat valinneet taloushallinnon yleistehtävät 12 %. Tässä kysymyksessä vastaajat pystyivät valitsemaan useamman vaihtoehdon. Näiden lisäksi oli mahdollisuus lisätä vielä vaihtoehtoja, jos ei listasta löytynyt tarpeeksi kattavasti, ne löytyvät liitteestä 3.

Kuvio 12. Pääasialliset työtehtävät liittyvät.
*Tilintarkastus ja liikkeenjohdon konsultointi

6.11 Vapaat kommentit

Lopuksi olin jättänyt vielä mahdollisuuden vapaaseen kommentointiin lomakkeesta. Vapaaseen osioon pyysin vapaaehtoisia palautetta kyselystä ja lisäkommentteja kysymyksiin. Pääasiallisesti avoin palaute oli positiivista.

Avoimissa vastauksissa esiintyi seuraavanlaisia mielipiteitä: Tyytyväisyyttä suuntautumisvaihtoehtoon lisää se, että erään vastaajan mielestä silloinen talouden ja rahoituksen suuntautumisvaihtoehto antoi hyvät lähtökohdat työelämään, jonka kautta on hyvä

jatkaa matkaa uralla. Tästä suuntautumisvaihtoehdosta saa hyvät perustiedot ja myöhemmin voi kouluttautua lisää. Toisen vastaajan mielestä on hyvä opintojen aikana käydä vierailuissa suuntautumisvaihtoehdon mukaisissa yrityksissä ja pyrkiä tutustumaan, mitä siellä oikeasti tehdään.

7 Johtopäätökset

7.1 E-lomakekyselyn tulokset

Kyselyn tavoitteena oli tavoittaa päiväopiskelijoita ja kyselyyn vastasi 70 % valmistumishetkellä läsnä olevina olleita päiväopiskelijoita. Kysely tavoitti myös hyvin talouden ja rahoituksen opiskelleita, 74 %. Suurimmaksi osaksi kyselyn perusteella Metropolia Ammattikorkeakoulun opetustasosta jäi positiivinen kuva. Vastanneet olivat myös tyytyväisiä talouden ja rahoituksen suuntautumisvaihtoehdon valintaan. Muutama kritisoi opetuksen tasoa, mutta pääasiassa vastaukset olivat myönteisiä talouden ja rahoituksen opetuksen sisältöön. Suomen ja englannin lisäksi, vieraista kielistä ruotsia tarvitsi työssään suurin osa, 55 %. Opiskelijat ovat kokeneet eri kielet työelämässä tärkeiksi, joten niiden merkitystä opetussuunnitelmassa ei tule väheksyä. Metropolia tarjoaa monipuolisia vaihtoehtoja kielten opiskeluun. Metropolia voisi kehittää uusia tapoja innostaa nuoria esimerkiksi ruotsin kielen opiskeluun. Opiskelijoille voitaisiin tarjota mahdollisuuksia vierailuilla esimerkiksi ruotsinkieltä käyttävissä yrityksissä tai tehdä opintomatkoja. Esimerkiksi englannin kielen opetuksessa oli koettu tärkeäksi se, että liike-elämän englantia on käsitelty hyvin, mutta finanssialan sanastoa olisi voitu käsitellä enemmän.

Pääasia kyselyssä oli selvittää, mitä aihekokonaisuuksia valmistuneet tradenomit tarvitsevat työelämässään, kuten esimerkiksi kirjanpidon tärkeys. Mielestäni opintotarjonta tällä hetkellä vastaa hyvin verrattuna siihen, minkälaisia aihekokonaisuuksia valmistuneet tradenomit tarvitsevat työelämässään. Työtehtäviin liittyvien asiakokonaisuuksien kannalta Metropolia tarjoaa monipuolisesti ja kattavasti kurssveja tällä hetkellä. Kuitenkin täytyy huomioida se, että esimerkiksi verotus muuttuu ja tietojen käsittely menee koko eteenpäin, joten nämä pitää ottaa huomioon opetuksessa.

Kyselystä tuli ilmi ettei koulutuksissa oteta huomioon julkistalouden asioita taloushallinnon näkökulmasta. Valtion ja kunnan taloushallinto on erilaista kuin yritysten taloushal-

linto ja monilta osin monimutkaisempaa. Tämän voisi ottaa huomioon seuraavaa opetussuunnitelmaa tehdessä tai mahdollisesti selvittää, kuinka tätä voitaisiin käytännössä harjoittaa.

Yrittäjyyteen liittyviä asioita pitäisi käsitellä ja ottaa huomioon enemmän. Jos opiskelijalla on mielessä hyvä liikeidea, pitäisi häntä mielestäni rohkaista tuomaan se esille ja koulun pitäisi pyrkiä tukemaan häntä yrityksen aloittamisessa. Esimerkiksi opinnäytetyön ja harjoittelun voisi suunnitella opiskelijan yritystä ja yrittäjyyteen pyrkimistä silmäläpityä. Taloussuunnittelua, palkkahallintoa sekä tietoteknistä opetusta kaivattiin myös enemmän. Palkkahallinnon opetus tällä hetkellä on vähäistä Metropolia Ammattikorkeakoulussa, ainoastaan kolmen opintopisteen verran. Toisaalta tradenomitutkinto antaa perustiedot ja syvemmät taidot opitaan vasta työelämässä.

Kyselyn perusteella vastaajat olivat olleet tyytyväisiä silloisen talouden ja rahoituksen suuntautumisvaihtoehdon opetukseen. Mielestäni tämän hetkinen opetustarjonta vastaa myös työelämän vaatimuksiin. Kyselyssä suurin osa vastaajista oli talouden tehtävissä.

7.2 Vertailu kolmeen muuhun ammattikorkeakouluun

Kaikissa vertailukohteena olleessa ammattikorkeakoulussa oli mahdollisuus ammattiopinnoissa keskittyä taloushallintoon. Tämä mahdollisti opiskelijan mahdollisuus valita kiinnostuksensa mukaisia ammattiopintoja. Mielestäni Metropolia Ammattikorkeakoulu voisi kehittää oman suuntautumisvaihtoehdon heille, jotka olisivat kiinnostuneet taloushallinnosta heti ensimmäisestä luokasta lähtien.

Vertaillessani Oulun seudun ammattikorkeakoulun, Jyväskylän ammattikorkeakoulun, HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun ja Metropolia Ammattikorkeakoulun LARAN:n suuntautumisvaihtoehtoa tai vastaavaa, oli haastava etsiä tarkempia eroja eri koulujen välillä kurssitarjonnasta. Kurssien nimet vaihtelivat paljon ja alun perin tarkoitus oli vertailla niitä yleisellä tasolla.

Mielestäni oli yllättävää huomata, että Metropolia Ammattikorkeakoululla ammattiopintoja oli vertailuista oppilaitoksista kaikista vähiten. HAAGA-HELIA ammattikorkeakoululla ammattiopintoja oli 45 opintopistettä ja syventäviä ammattiopintoja saman verran, yhteensä 90 opintopistettä. Oulun seudun ammattikorkeakoulun ja Jyväskylän ammat-

tikorkeakoulujen ammattiopinnoista sai myös 90 opintopistettä. Metropolia Ammattikorkeakoulun ammattiopintojen osuus on 45 opintopistettä, jonka lisäksi syventävien ammattiopintojen paketteja on mahdollista valita 30 opintopisteen edestä, yhteensä 75 opintopistettä. Näin ollen se on 15 opintopistettä vähemmän, kuin kaikissa muissa vertailuryhmän ammattikorkeakouluissa. Mielestäni Metropolia Ammattikorkeakoulun tulisi lisätä ammattiopintojen määrää ja vähentää perusopintojen määrää.

Jyväskylän ammattikorkeakoulussa oli opiskelijalla eniten mahdollisuuksia vaikuttaa opintoihinsa. Opiskelijalla opetussuunnitelman kärjen mukaisia pakollisia ammattiopintoja oli vain 25 opintopistettä ja loput 65 opintopistettä oli mahdollisuus valita itse. Tämä on hyödyllistä opiskelijan kannalta, joka tietää, mitä valmistuttuaan haluaisi tehdä.

Tämän tutkimuksen myötä selvisi myös, kuinka eri ammattikorkeakoulujen opintotarjonnat eroavat toisistaan. Tämä on toimeksiantajalleni hyödyllinen tieto, sillä vertailemalla itseään kilpailijoihin he pystyvät jatkossakin tarjoamaan parasta opetusta opiskelijoille. Mielestäni näiden avulla tuli paljon kehitysideoita, joiden avulla Metropolia Ammattikorkeakoulu voisi kehittää opetustaan liiketalouden koulutusohjelman LARAN:n suuntautumisvaihtoehdossa.

7.3 Pätevyyden ja luotettavuuden arviointi

Tutkimuksen pätevyyttä eli **validiteettia** arvioitaessa, pitää pohtia saatiinko niihin kysymyksiin vastaus, mitä oli tarkoitus selvittää eli kuinka hyvin tutkimus ja siinä käytetyt menetelmät vastaavat sitä, mitä oli tarkoitus tutkia. Sitä edesauttaa huolellisesti suunniteltu tutkimuslomake, jossa kysymysten sisältö on aseteltu niin, ettei vastaaja ymmärrä väärin niitä. (Vilkkä 2007, 150.) Tutkimuksen **reliabiliteetilla** tarkoitetaan tutkimuksen toistettavuutta. Luotettavalta tutkimukselta vaaditaan, että toistettaessa kysely, vastaukset olisivat samanlaisia. (Hirsjärvi ym. 2005, 216.) Reliabiliteettia arvioitaessa tulee huomioida miten onnistuneesti otos edustaa perusjoukkoa, kuinka korkea vastausprosentti on ja minkälaisia mittausvirheitä esimerkiksi lomakkeen kysymyksiin liittyy (Vilkkä 2007, 150). Yhdessä nämä muodostavat tutkimuksen **kokonaisluotettavuuden**. Kokonaisluotettavuus on tutkimuksessa hyvä, kun otos edustaa hyvin perusjoukkoa sekä satunnaisvirheitä mittauksessa on mahdollisimman vähän. Uusintamittauksella voidaan arvioida tutkimuksen kokonaisluotettavuutta. (Vilkkä 2007, 152.)

Kyselyn vastausprosentti oli hyvä, 47,5 %. Toisaalta kysely lähetettiin ainoastaan 99 vastaajalle, vaikka vuosittain liikelatouden koulutusohjelmasta valmistuu yli sata opiskelijaa. Alun perin tavoitteena oli kyselyn avulla tavoittaa mahdollisimman äskettäin valmistuneita tradenomeja, mutta suurin osa, 66 % vastanneista oli jo valmistunut ennen vuotta 2008. Tällä ei kuitenkaan ollut merkitystä, koska pääasia oli kuitenkin tutkia, mitä taitoja tai tietoja työelämässä tarvitaan. Oli hyvä, että vastanneilla oli jo kertynyt työkokemusta. Kyselyn tavoitteena oli saada vastauksia silloisen talouden ja rahoituksen (myöhemmin LARA) opiskelijoilta, joiden vastausten avulla voisin selvittää, minkälaisia asiakokonaisuuksia, kuten budjetointia he ovat töissään tarvinneet.

Tämän tutkimuksen vertailua eri ammattikorkeakoulujen kokonaisluotettavuutta arvioitaessa pitää muistaa, että opetussuunnitelmat ja opinnot vaihtelevat eri kouluissa säännöllisin väliajoin, joten tutkimusta ei välttämättä voida enää muutaman vuoden päästä pitää pätevänä. Myös opetussuunnitelmien tulkitsemisessa voi tulla eroja. Varmistin HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulusta sekä Jyväskylän ammattikorkeakoulusta kurssijaon, mikä lisää vertailun luotettavuutta tulkitsemisväärinkäsityksissä. Toisaalta opintokokonaisuudet eivät radikaalisti muutu, joten tällöin voidaan tutkimuksen katsoa olevan luotettava. Oman mausteensa soppaan tuo koulun oma jako perusopintoihin ja ammattiopintoihin. Olen kuitenkin tutkinut koulujen opetussuunnitelmia sekä kysynyt täsmentäviä kysymyksiä ammattikorkeakouluista ja tehnyt jaon perus- ja ammattiopintoihin niiden pohjalta.

Mielestäni kyselyn kokonaisluotettavuus on hyvä, sillä lomake oli huolellisesti suunniteltu. Kyselyn luotettavuutta nosti myös se, että lähetin sen testijoukolle ennen varsinaisen kyselyn lähettämistä Tradenomiliitolta eteenpäin kohderyhmälle. Kyselyn kysymyksiä kävin myös toimeksiantajan kanssa lävitse ennen lähettämistä. Kokonaisluotettavuutta saattaa hieman heikentää se, että oli yksi pitkä monivalintakysymys (kysymysnumero kuusi ”kuinka paljon olet tarvinnut töissä seuraavia asiakokonaisuuksia”), jossa oli 23 eri kohtaa. Se saattoi heikentää hieman vastausintoa viimeisiin kysymyksiin.

Kyselyn lopussa oli mahdollisuus jättää vapaata kommenttia. Eräs vastaajista oli toivonut kysymykseen numero kuusi, jossa kysyttiin eri asiakokonaisuuksien tarvetta työelämässä, vaihtoehtoa ”ei ollenkaan”, koska hän koki, ettei ”en osaa sanoa” ollut sopiva vaihtoehto tähän. Tämän kysymyksen vastauksista kuitenkin uskoisin saaneeni aivan vertailukelpoisen taulukon työhöni. (Taulukko 8. Eri asiakokonaisuuksien tarve töissä.)

7.4 Jatkotutkimusehdotukset

Opinnäytetyön aihe on ajankohtainen, sillä koulutusohjelmien opetussuunnitelmia pyritään tietoisesti kehittämään ja pitämään ajan tasalla jatkuvasti. Mielestäni toisesta suuntautumisvaihtoehdosta voisi tehdä samantyyppisen kyselyn ja uskoisin, että siitä olisi suuresti hyötyä Metropolia Ammattikorkeakoululle. Tämän lisäksi voisi tutustua tarkemmin Laskentatoimen suuntautumisvaihtoehdon opetussuunnitelmiin muissa ammattikorkeakouluissa, sillä tässä opinnäytetyössä on katsottu yleisellä tasolla, mitä muissa ammattikorkeakouluissa on erilaista verrattuna Metropolia Ammattikorkeakouluun. Kartoitin pintapuolisesti muiden ammattikorkeakoulujen eroja verrattuna Metropolia Ammattikorkeakouluun ja näinkin mielestäni löysin paljon vaihtelevaisuuksia. Olisi mielenkiintoista saada tietää löytyykö opintotarjonnasta lisää eroavaisuuksia, jos tutkittavia ammattikorkeakouluja olisi enemmän.

Työharjoitteluun liittyen, eräs vastaaja oli vastannut, että hän oli kokenut, että miesten oli hankala ollut saada suuntautumisvaihtoehdon mukaista harjoittelupaikkaa, hän oli valmistunut vuonna 2008.

Metropolia Ammattikorkeakoulun olisi hyvä lisätä ammattiopintojen määrää ja voisi jopa harkita sellaista vaihtoehtoa, että LARA jaettaisiin omiksi suuntautumisvaihtoehdoiksi. Tällä hetkellä Metropolia Ammattikorkeakoulun ammattiopinnot ovat 75 opintopistettä, kun taas vertailuryhmän ammattikorkeakouluilla se oli 90 opintopistettä. Perusopintoja muilla kouluilla oli 60 opintopistettä, kun taas Metropolia Ammattikorkeakoululla luku 75 opintopistettä. Tämän perusteella perusopintoja voisi vähentää ja ammattiopintoja lisätä. Mielestäni tämä on yksi asia, mikä tulisi ottaa huomioon seuraavaa LARAn opetussuunnitelmaa tehdessä.

Kysymys joka koski ulkomailla olon vaikutusta työnsaantiin, harjoittelun tai vaihdon muodossa, tuli esille, että suurin osa vastaajista noin 92 % ei ollut työharjoittelussa ulkomailla. Vaihdoissa olostu ulkomailla vastaajista noin 77 % ilmoitti, etteivät he ole olleet vaihdossa ulkomailla. Tätä voisi jatkossa tutkia vertailemalla muiden suuntautumisvaihtoehtojen kanssa, kuinka suuri osa lähtee vaihtoon tai työharjoitteluun. Tämän lisäksi voisi kysyä syitä opiskelijoilta, jos tämä vielä pitää paikkaansa, miksei LARAn opiskelijoita kiinnosta lähteä ulkomaille opiskelujen aikana.

Mielestäni kyselystä ja vertailusta löytyi paljon kehitysehdotuksia Metropolia Ammattikorkeakoululle. Toivon näistä huomioista olevan hyötyä Metropolia Ammattikorkeakoululle seuraavaa LARAn opetussuunnitelmaa suunniteltaessa.

Lähteet

AMK-tutkinnot aloittain 2013. Opetushallitus. Päivitetty 26.2.2013.
[Http://www.koulutusnetti.fi/index.php?file=279](http://www.koulutusnetti.fi/index.php?file=279). Luettu 19.3.2013.

Ammattikorkeakoululaki 9.5.2003/351.

Ammattikorkeakoulutus ja sen kehittäminen 2013. Opetus- ja kulttuuriministeriö.
[Http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/ammattikorkeakoulutus/?lang=fi](http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/ammattikorkeakoulutus/?lang=fi). Luettu 18.2.2013.

Ammattikorkeakoulut 2013. Opetus- ja kulttuuriministeriö.
[Http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/ammattikorkeakoulutus/ammattikorkeakoulut/](http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/ammattikorkeakoulutus/ammattikorkeakoulut/).
 Luettu 21.2.2013

Finanssi- ja talousasiantuntijan koulutusohjelma 2012. HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu. <http://www.haaga-helia.fi/fi/koulutus-ja-hakeminen/tutkintokoulutus/finanssi-ja-talousasiantuntija/opintojaksoluettelo>. Luettu 1.8.2013.

Harjoittelu 2013. Metropolia Ammattikorkeakoulu 2013. Päivitetty 26.3.2012.
[Http://opinto-opas.metropolia.fi/fi/kaytannon-tietoa-opiskelijoille/harjoittelu/](http://opinto-opas.metropolia.fi/fi/kaytannon-tietoa-opiskelijoille/harjoittelu/). Luettu 31.7.2013.

Heiskanen, Johanna & Kihn, Lili-Anne & Näsi, Salme 2009. Näkökulmia laskentatoimeen ja tilintarkastukseen. Tampereen yliopistopaino, Tampere.

Hirsjärvi, Sirkka & Remes, Pirkko & Sajavaara, Pirkko 2005. Tutki ja kirjoita. 11. painos. Tammi, Helsinki.

Jyväskylän ammattikorkeakoulu, tutustu 2013. Päivitetty 1.7.2013.
[Http://www.jamk.fi/tutustu](http://www.jamk.fi/tutustu). Luettu 1.8.2013.

Jyväskylän ammattikorkeakoulu, opetussuunnitelma 2013–2016. Päivitetty 20.12.2012.
[Http://www.jamk.fi/instancedata/prime_product_intranet/jamk/embeds/wwwstructure/39652 OPS2013-2014 AMK Liiketalous.pdf](http://www.jamk.fi/instancedata/prime_product_intranet/jamk/embeds/wwwstructure/39652 OPS2013-2014 AMK Liiketalous.pdf). Luettu 1.8.2013.

Jyväskylän ammattikorkeakoulu, opetussuunnitelma rakenne 2013.
[Https://asio.jamk.fi/pls/asio/asio_rakenne_julkaisu.rakenne_osaamisalue?ckohj=HBA&csuunt=99999&cvuosi=3S&caste=N&cark=2013-2014](https://asio.jamk.fi/pls/asio/asio_rakenne_julkaisu.rakenne_osaamisalue?ckohj=HBA&csuunt=99999&cvuosi=3S&caste=N&cark=2013-2014). Luettu 1.8.2013.

Jormakka, Raija & Koivusalo, Kaija & Lappalainen, Jaana & Niskanen, Mervi 2011. Laskentatoimi. 1.-2. painos. Edita, Helsinki.

Jyväskylän ammattikorkeakoulu 2013. Kärki-info. Esite.

Kansainvälinen Metropolia 2013. Metropolia Ammattikorkeakoulu. Päivitetty 11.2.2013.
[Http://www.metropolia.fi/tietoa-metropoliasta/kansainvalisyys/](http://www.metropolia.fi/tietoa-metropoliasta/kansainvalisyys/). Luettu 31.7.2013.

Liiketalouden koulutusohjelma 2010. Opetushallitus. Päivitetty 23.8.2010
[Http://www.opintoluotsi.fi/fi-FI/koulutusalat_ja_ammattit/opetusohjelma.aspx?StudyProgrammId=2d6e1f65-57be-4cc3-bd10-15ed07bb8c25](http://www.opintoluotsi.fi/fi-FI/koulutusalat_ja_ammattit/opetusohjelma.aspx?StudyProgrammId=2d6e1f65-57be-4cc3-bd10-15ed07bb8c25). Luettu 10.8.2013.

Liiketalous, laskentatoimi ja rahoitus 2013. Metropolia Ammattikorkeakoulu.
[Http://opinto-opas-ops.metropolia.fi/index.php/fi/16183/fi/56/LE13S1/1191](http://opinto-opas-ops.metropolia.fi/index.php/fi/16183/fi/56/LE13S1/1191). Luettu 1.8.2013.

Liiketalouden opintopolut 2012–2013. HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu.
<http://www.haaga-helia.fi/fi/koulutus-ja-hakeminen/tutkintokoulutus/liiketalous/liiketalouden-koulutusohjelma-helsinki-nuoret/polkuopinnot/Polkuopas2012-2013%20viimeisin.pdf>. Luettu 1.8.2013.

Mikä on Metropolia, 2012. Metropolia Ammattikorkeakoulu.
[Http://www.metropolia.fi/haku/mika-on-metropolia/](http://www.metropolia.fi/haku/mika-on-metropolia/). Luettu 15.2.2013.

Opintojaksoluettelo. 2012. HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu. [Http://www.haaga-helia.fi/fi/koulutus-ja-hakeminen/tutkintokoulutus/liiketalous/liiketalouden-koulutusohjelma-helsinki-nuoret/opintojaksoluettelo](http://www.haaga-helia.fi/fi/koulutus-ja-hakeminen/tutkintokoulutus/liiketalous/liiketalouden-koulutusohjelma-helsinki-nuoret/opintojaksoluettelo). Luettu 24.4.2013.

Opintopolut 2012. HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu. [Http://www.haaga-helia.fi/fi/koulutus-ja-hakeminen/tutkintokoulutus/liiketalous/liiketalouden-koulutusohjelma-helsinki-nuoret/polkuopinnot](http://www.haaga-helia.fi/fi/koulutus-ja-hakeminen/tutkintokoulutus/liiketalous/liiketalouden-koulutusohjelma-helsinki-nuoret/polkuopinnot). Luettu 25.4.2013.

Oulun seudun ammattikorkeakoulu liiketalouden koulusohjelma 2013. Päivitetty 3.7.2013.
[Http://www.oamk.fi/koulutus_ja_hakeminen/nuoret_suomenkielinen/koulutusohjelmat/liiketalous/](http://www.oamk.fi/koulutus_ja_hakeminen/nuoret_suomenkielinen/koulutusohjelmat/liiketalous/). Luettu 11.8.2013.

Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2013. [Http://www oulu.com/kumppanit/oulu-ammattikorkeakoulu/](http://www oulu.com/kumppanit/oulu-ammattikorkeakoulu/). Luettu 10.8.2013.

Oulun seudun ammattikorkeakoulu liiketalous, taloushallinnon suuntautumisvaihtoehto 2013. Päivitetty 10.7.2013.
[Http://www.oamk.fi/koulutus_ja_hakeminen/opiskelu_oamkissa/opinto-opas/koulutusohjelmat/?sivu=ops&lk=s2013&code=30162#4](http://www.oamk.fi/koulutus_ja_hakeminen/opiskelu_oamkissa/opinto-opas/koulutusohjelmat/?sivu=ops&lk=s2013&code=30162#4). Luettu 11.8.2013.

Rekola-Nieminen, Leena 2012. Kirjanpitolaki käytännössä. 4. uudistettu painos. Edita, Helsinki.

Saha, Jonna 2013. Opintotoimisto. HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu, Helsinki. Sähköpostikeskustelu 2013.

Tietoa HAAGA-HELIASTA 2012. HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu.
[Http://www.haaga-helia.fi/fi/tietoa-haaga-heliasta/haaga-helia-lyhyesti](http://www.haaga-helia.fi/fi/tietoa-haaga-heliasta/haaga-helia-lyhyesti). Luettu 24.4.2013.

Tietoa Metropoliasta 2013. Päivitetty 24.6.2013. [Http://www.metropolia.fi/tietoa-metropoliasta/](http://www.metropolia.fi/tietoa-metropoliasta/). Luettu 11.8.2013.

Tradenomi- liiketalouden moniosaaja 2013. Metropolia Ammattikorkeakoulu.
[Http://www.metropolia.fi/koulutusohjelmat/liiketoimintaosaaminen/liiketalous/](http://www.metropolia.fi/koulutusohjelmat/liiketoimintaosaaminen/liiketalous/). Luettu 31.7.2013.

Tradenomiliitto TRAL Ry 2012. Jäsentutkimus 2012.

Tilintarkastajaksi? HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2013. [Http://www.haaga-helia.fi/fi/koulutus-ja-hakeminen/tutkintokoulutus/liiketalous/liiketalouden-](http://www.haaga-helia.fi/fi/koulutus-ja-hakeminen/tutkintokoulutus/liiketalous/liiketalouden-)

koulutusohjelma-helsinki-nuoret/polkuopinnot/HTM%20-%20Tilintarkastajan%20ammattitutkinto.pdf. Luettu 1.8.2013.

Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. 9. painos. Tammi, Helsinki.

Tuovinen, Johanna 2012. Ammattikorkeakoulutus luo pohjan menestyksekkäälle työuralle AMK-lehti, Journal of Finnish Universities of Applied Sciences (1), pääsivu. [Http://www.uasjournal.fi/index.php/uasj/article/view/1366/1292](http://www.uasjournal.fi/index.php/uasj/article/view/1366/1292). Luettu 10.8.2013.

Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 15.5.2003/352

Vilka, Hanna 2007. Tutki ja mittaa, määrällisen tutkimuksen perusteet. Tammi, Helsinki.

Saatekirje

Hei,

Opiskelen kolmatta vuotta liiketaloutta Metropolia ammattikorkeakoulussa ja nyt olisi opinnäytetyön aika. Toimeksiantajana on Metropolian liiketalouden lehtori Raija Olkkola, joka on talouden ja rahoituksen suuntautumisvastaava. Opinnäytetyön aiheena on "Metropolia ammattikorkeakoulun liiketalouden linjan kehittäminen, talous ja rahoitus". Tradenomiliiton ystävällisellä avustuksella on tämä kysely lähetetty. Vastauksia käytetään opinnäytetyössäni ja valmiin opinnäytetyön toimitan myös Tradenomiliitolle. Vastaaminen vie noin 10 minuuttia ja olen jättänyt joidenkin kysymysten jälkeen avoimen tilan, johon halutessasi voit tarkentaa vastaustasi.

Olisitko ystävällinen ja vastaisit seuraaviin kysymyksiin mahdollisimman laajasti sekä perustellusti. Vastaaminen on anonymiä ja vastauksia käsitellään erittäin luottamuksellisesti ja jokaisen vastaajan yksityisyyttä kunnioittaen. Kysely on lähetetty tradenomeille, jotka Tradenomiliiton mukaan työskentelevät talouden ja rahoituksen tehtävissä valmistumisen jälkeen. Vastausaikaa olen varannut sinulle 3 viikkoa, viimeinen vastauspäivä on 30.4.

Kiitos etukäteen vastauksestasi ja yhteistyöstäsi, jokainen vastaus on tärkeää tutkimuksen onnistumiseksi.

Ystävällisin terveisin,
Niina Savenius

E-lomakekysely

Taustatiedot

1. Sukupuolesi

Mies Nainen

Valitse

2. Ikäsi

-Valitse-

20-24

25-29

30-34

35-39

40-44

45-49

50-54

55-59

-Valitse-

3. Aikaisempi koulutuksesi ennen Metropoliaa:

Ylioppilas (lukio)

Merkonomi (ammattillinen perustutkinto tai kauppaopisto)

Ylioppilas (lukio)

Muu, mikä?

-Valitse-

4. Olitko virallisesti valmistumishetkelläsi:

Päiväopiskelija Iltaopiskelija

Valitse

Opinnot, harjoittelu ja vaihto

5. Oliko suuntautumisvaihtoehtosi Metropoliaassa tradenomiksi valmistuessasi:

-Valitse-

Talous ja rahoitus (tai vastaava)

Markkinointi ja logistiikka (tai vastaava)

Esimiestyö (tai vastaava)

Kansainvälinen (tai vastaava)

-Valitse-

6. Kuinka paljon olet tarvinnut töissä seuraavia asiakokonaisuuksia:

	1 Vähän	2 Melko vähän	3 Jossain määrin	4 Melko paljon	5 Paljon	En osaa sanoa
Budjetointi	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kustannus- ja kannattavuuslaskenta	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kirjanpito ja tilinpäätös	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Yrityksen talouden analysointi	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Konsernitilinpäätös	☐	☐	☐	☐	☐	☐
IFRS tilinpäätös	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Yritysverotus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Henkilöverotus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Arvonlisäverotus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sijoittaminen ja arvopaperimarkkinat	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Yritysrahoitus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Riskienhallinta	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Viestintä	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Logistiikka	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Matematiikka ja tilastolliset menetelmät	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kansantalous	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kansainvälistymisen opinnot	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tietotekniikka ja järjestelmät	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Markkinointi ja myynti	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Palkkahallinto	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Yritysoikeus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Työoikeus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Työyhteisön ja esimiestyöhön liittyvät opinnot	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Tuleeko sinulle mieleen muita asiakokonaisuuksia, jotka ovat tärkeitä työssäsi ja käsiteltiin näitä opetuksessa? Tai onko jotain, mitä olisi pitänyt käsitellä enemmän opetuksessa.

7. Suomen ja englannin kielen lisäksi, oletko tarvinnut töissä muuta kieltä, jos olet, niin mitä?

- Ruotsi
- Saksa
- Ranska
- Espanja
- Venäjä
- En ole tarvinnut
- Jokin muu, mikä?

8. Milloin aloitit opiskelusi Metropolia ammattikorkeakoulussa tradenomiksi?

–Valitse tästä–

–Valitse tästä–

2006 kevät tai aikaisemmin

2006 syksy- 2007 kevät

2007 syksy - 2008 kevät

2008 syksy tai sen jälkeen

9. Milloin olet valmistunut Metropolia ammattikorkeakoulusta tradenomiksi?

–Valitse tästä–

–Valitse tästä–

Aiemmin kuin 2008

2008

2009

2010

2011

2012

2013

10. Seuraavaksi on erilaisia väitteitä, valitse jokaisesta yksi vaihtoehto. Halutessasi voit perustella valintaasi tyhjään ruutuun.

	Kyllä	Ei	En osaa sanoa	Halutessasi voit perustella valintaasi
Olitko tyytyväinen suuntautumistalintaasi?	☐	☐	☐	<input type="text"/>
Olitko tyytyväinen Metropolian tarjoamaan tradenomitutkinnon opetuksen sisältöön?	☐	☐	☐	<input type="text"/>
Oliko opinnäytetyösi aiheella vaikutusta työnsaantiin?	☐	☐	☐	<input type="text"/>
Oliko todistuksellasi vaikutusta työnsaantiin?	☐	☐	☐	<input type="text"/>
Oliko opintojesi sisällöllä vaikutusta työnsaantiin?	☐	☐	☐	<input type="text"/>
Oliko työharjoittelua mielestäsi tarpeeksi tradenomiksi opiskelun aikana?	☐	☐	☐	<input type="text"/>
Oliko harjoittelulla vaikutusta työnsaantiin?	☐	☐	☐	<input type="text"/>

	Kyllä	Ei	En osaa sanoa	En ollut ulkomailla	Halutessasi voit perustella valintaasi
Oliko ulkomaan työharjoittelulla vaikutusta työnsaantiin?	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
Oliko ulkomaan vaihdolla vaikutusta työnsaantiin?	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>

Työelämä

11. Oletko saanut koulutustasi vastaavaa työtä?

Kyllä Ei En osaa sanoa

Valitse

Halutessasi voit tarkentaa vastaustasi.

12. Palkkasi tällä hetkellä brutto/kk euroina?

-Valitse- ▼

- 1500-1999
- 2000-2499
- 2500-2999
- 3000-3499
- 3500-3999
- 4000-4499
- 4500-4999
- 5000 tai suurempi
- en halua vastata

-Valitse-

13. Toimitko:

-Valitse- ▼

- Toimihenkilönä
- Asiantuntijana
- Esimiehenä
- Yrittäjänä
- Johtotehtävissä
- Muu, mikä?

-Valitse-

14. Pääasialliset työtehtäväsi liittyvät:

- Verotus
- Kirjanpito
- Sisäinen laskenta
- Opetus- ja koulutehtävät
- Palkanlaskenta
- Pankki ja rahoitus
- Taloushallinnon yleistehtävät
- Tilintarkastus ja liikkeen johdon konsultointi
- Vakuutus
- Muu, mikä?

Lopuksi

15. Jos sinulla on vielä lisättävää tai haluat antaa palautetta, sana on vapaa:

Tietojen lähetys

Tallenna

Kiitos vastauksestasi, jokainen vastaus on tärkeä. Aurinkoista kevään jatkoa. Ystävällisin terveisin Niina Savenius

Avoimet kommentit

3. Aikaisempi koulutuksesi ennen Metropoliaa, muu, mikä?:

"yo-merkonomi"

"Parturi-kampaaja pt"

"Tradenomi alempi amk"

"yo-merkonomi"

"sekä yo että merkonomi"

"yo-merkonomi"

6. Kuinka paljon olet töissä tarvinnut seuraavia asiakokonaisuuksia. Tämän kysymyksen jatkokysymys: Tuleeko sinulle mieleen muita asiakokonaisuuksia, jotka ovat tärkeitä työssäsi ja käsiteltiinkö näitä opetuksessa? Tai onko jotain, mitä olisi pitänyt käsitellä enemmän opetuksessa.

"Enemmän johdannaiskursseja olisi pitänyt olla tarjolla."

"Koulussa sijoittamiseen oltiin panostettu mielestäni todella vähän. Käytiin vain muutamia eri instrumenttejä lävitse ja se oli siinä. Työelämään siirtyessä tuntui, että mistään ei ollut mitään apua, vaan sitten se opiskeleminen vasta alkoi. Se avasi silmäni. Eri instrumentteihin oli tutustuttu pintapuoleisesti. Tosin olen töissä yrityksessä, jossa tehdään vaikeimpia ja harvinaisimpia sijoituksia koko maassa."

"Olen töissä valtiolla ja olen aina ihmetellyt, miksi kaikissa koulutuksissa keskitytään ainoastaan yrityksiin, mutta ei ollenkaan julkistalouden asioihin (valtio ja kunnat). Valtion ja kunnan taloushallinto tuo talouteen ihan uuden ulottuvuuden, joka ainakin itseltäni on mielenkiintoinen ja omalla tavallaan monimutkaisempaa kuin yrityksen taloushallinta."

"Taloussuunnittelu"

"Kehittäminen & projektityö ja niihin liittyvät välineet ovat työelämässä erittäin tärkeitä, mutta niitä ei käsitelty koulutuksessa oikeastaan lainkaan."

”Tärkeintä oli ”ison kuvan” hahmottaminen ja oppia, mistä etsi tietoa.”

”Yrittäjyys ja siihen liittyvät asiat. Enemmän olisi voitu käsitellä.”

”Business englanti on ollut tärkeä ja sitä käsitelty ihan hyvin, finanssialan sanastoa olisi voinut olla enemmän.”

”Palkkahallinto ja tietotekninen osaaminen.”

10. Olitko tyytyväinen suuntautumisvalintaasi? Vapaat kommentit vastaukseen:

” talous- ja rahoitus olisi ollut minulle parempi vaihtoehto”

” Hyvät ja laaja-alaiset työmahdollisuudet”

10. Olitko tyytyväinen Metropolia Ammattikorkeakoulun tarjoamaan tradenomitutkinnon opetuksen sisältöön? Vapaat kommentit vastaukseen:

”Osittain tyytyväinen, joissain asioissa saatiin aika pintaraapaisu tietoa, ja opettajien tasoon voisi kiinnittää enemmän huomiota.”

”opiskelin Mercuria Business Schoolissa”

10. Oliko opinnäytetyösi aiheella vaikutusta työnsaantiin? Vapaat kommentit vastaukseen:

”olin jo töissä”

”Olen saman työnantajan palveluksessa kuin opiskellessani”

”Opinnäytetyön aihe oli omasta työhön liittyvästä aiheesta.”

”olin jo työelämässä”

10. Oliko todistuksellasi vaikutusta työnsaantiin? Vapaat kommentit vastaukseen:

”olin jo töissä”

”Olen saman työnantajan palveluksessa kuin opiskellessani”

”Ei enää, kun on jo työelämässä kiinni.”

”olin jo työelämässä”

10. Oliko opintojesi sisällöllä vaikutusta työnsaantiin? Vapaat kommentit vastaukseen:

"olin jo töissä"

"Olen saman työnantajan palveluksessa kuin opiskellessani"

"Ei, kun on vakituinen työpaikka."

"olin töissä"

**10. Oliko työharjoittelua mielestäsi tarpeeksi tradenomiksi opiskelun aikana?
Vapaat kommentit vastaukseen:**

"olin jo töissä"

"Olen saman työnantajan palveluksessa kuin opiskellessani"

"Olin työelämässä koko opiskelun ajan."

"Olin koko aika töissä koko opiskelujen ajan"

"opiskelin työn ohessa"

"Harjoittelua voisi olla enemmän"

"Erityisesti miesten oli vaikea saada koulutusta vastaava harjoittelupaikka"

"ei ollut harjoittelua"

10. Oliko harjoittelulla vaikutusta työnsaantiin? Vapaat kommentit vastaukseen:

"olin jo töissä"

"Olen saman työnantajan palveluksessa kuin opiskellessani"

"työkokemusta ennen valmistumista"

"Olin töissä koko opiskelun ajan."

"Minulle tästä ei ollut hyötyä. Niille, jotka ovat työuran alussa, harjoittelulla on merkitystä, ja oppilaan pitäisi päästä harjoittelussa opiskelua vastaavaan työhön."

"jäin vakituisen työsuhteeseen työharjoittelupaikkaan"

"ei ollut harjoittelua"

"Sain harjoittelun perään vakituisen paikan"

"iltaopiskelijoilla ei ole erillistä työharjoittelua"

"Ei suoranaista vaikutusta, mutta työkokemuksena arvokasta myös työnhakua ajatellen."

"Sain harjoittelu-/kesätyöpaikasta vakipaikan jo ennen valmistumista"

10. Oliko ulkomaan työharjoittelulla vaikutusta työnsaantiin? Vapaa kommentti vastaukseen:

"Todella tärkeää"

10. Oliko ulkomaan vaihdolla vaikutusta työnsaantiin? Vapaat kommentit vastaukseen:

"Varmasti on"

"uskon että sillä oli, se antoi positiivisen signaalin kielitaidosta ja omasta aktiivisuudesta"

11. Oletko saanut koulutustasi vastaavaa työtä? Vapaat kommentit vastaukseen:

"Olen ollut koulutustani vastaavassa työssä jo vuodesta 1989."

"Tein jo saman alan töitä opiskellessani joten sillä ei ollut vaikutusta työnsaantiin"

"Toimin riskianalytikkona sijoituspuolella."

"sain esimiestehtävän, koska tradenomiopinnot antoivat muodollisen pätevyyden. En ole enää tehtävässä osaksi organisaatiomuutosten vuoksi, osaksi työpaikkakiusaamisen vuoksi (esimiehen taholta)."

"hoidan yrityksessä koko henkilöstön puolta sekä talouden ja rahoituksen sekä raportoinnin emoyhtiölle, ainoa mitä en hoida on henkilöstön palkanlaskennan."

"Koulutukseni mahdollistaisi myös vaativammat työtehtävät, kuin nykyinen työni."

"Urapolku : talous/hallinto -> myynti/markkinointi -> investointien suunnittelu"

"Olen työskennellyt rahoitusyhtiössä ja pankissa ammattiharjoittelusta saakka."

"Toimin business controllerina ja vastuulleni kuuluu mm. budjetointi ja sisäinen laskenta"

13. Toimitko: toimihenkilönä, asiantuntijana, esimiehenä, johtotehtävissä, yrittäjänä, muu, mikä?

"finance controller"

"finance controller"

"Virkamies"

14. Pääasialliset työtehtäväsi liittyvät:

- "Budjetointi, Myynnin ennustaminen"
- "Pankkien taseet."
- "Sijoitustoiminnan riskienhallinta"
- "Controller"
- "sosiaalivakuutuksen tehtävät"
- "Konsernitilinpäätös"
- "tutkimusrahoituksen hallinta"
- "Taloushallinnon prosessit"
- "Investoinnit / kannattavuuslaskelmat"
- "EU rahoitteiset tutkimusprojektit"
- "Talousjohto"
- "Business Intelligence"
- "Konsernilaskenta ja konsernihallinto"

15. Jos sinulla on vielä lisättävää tai haluat antaa palautetta, sana on vapaa:

- "Tsemppiä opinnäytetyöhösi! kohta 6. - kaipasin vaihtoehtoa "ei ollenkaan" , koska työni on sos.vakuutuksen alalla, jossa en pääse hyödyntämään liiketoiminnan opintojani juurikaan. Merkitsin kuitenkin ykkösvaihtoehtoon "vähän" kohtaan, koska kohta "en osaa sanoa" ei tuntunut sopivalta sekään."
- "ICT ja projektitekeminen olisi syytä lisätä jopa omaksi koulutusohjelmakseen."
- "tutkintoon kannattaisi sisällyttää vierailuja oman suuntautumisvaihtoehdon mukaisesti yrityksiin, esim. 1 päivä pankin marketsissa / bäkkärissä / middlessä."
- "Terveisiä Raijalle. t A96 aloittanut..."
- "Terveiset Raija Olkolalle!"
- "Koulutus tarjosi hyvät lähtökohdat työelämään. Talouden ja rahoituksen suuntautumisvaihtoehdon kautta on hyvä jatkaa koulutusta vastaaviin töihin ja tästä eteenpäin muihin tehtäviin. Terveiset Raijalle! :)"
- "Työskentelen tällä hetkellä Oulussa, jossa työllistyminen vaikeampaa pääkaupunki-seutuun nähden. Hyvin valittu opinnäytetyön aihe paransi mahdollisuuksia työllistyä haluamiini tehtäviin."

E-lomakekyselyn kysymykset ja vastaukset taulukoina

1. Sukupuolesi

Mies	18
Nainen	28
ei vastannut	1

2. Ikäsi

20-24	3
25-29	10
30-34	9
35-39	7
40-44	9
45-49	5
50-54	1
55-59	3

3. Aikaisempi koulutuksesi ennen Metropoliaa:

Ylioppilas	30
Merkonomi	14
Muu	3

4. Olitko virallisesti valmistumishetkelläsi:

Päiväopiskelija	33
Iltaopiskelija	14

5. Oliko suuntautumisvaihtohtosi Metropoliaassa tradenomiksi valmistuessasi:

Talous ja rahoitus (tai vastaava)	35
Kansainvälinen (tai vastaava)	6
Markkinointi ja logistiikka (tai vastaava)	3
Ei vastannut	3

6. Kuinka paljon olet tarvinnut töissä seuraavia asiakokonaisuuksia:

	N	keskiarvo	keskihajonta
Kirjanpito ja tilinpäätös	47	4,32	1,045
Tietotekniikka ja järjestelmät	46	4,22	,987
Yrityksen talouden analysointi	47	3,94	1,223
Budjetointi	47	3,81	1,454
Arvonlisäverotus	47	3,40	1,409
Kustannus- ja kannattavuuslaskenta	47	3,40	1,455
Työyhteisön ja esimiestyöhön liittyvät * opinnot	47	3,23	1,272
Riskienhallinta	47	3,13	1,262
Viestintä	46	3,13	1,204
Yritysverotus	47	3,13	1,424
Konsernitilinpäätös	47	3,11	1,507
Matematiikka ja tilastolliset menetelmät	47	2,91	1,158
Yritysoikeus	46	2,80	1,360
Yritysrahoitus	47	2,70	1,382
IFRS tilinpäätös	47	2,66	1,418
Kansainvälistymisen opinnot	46	2,54	1,149
Palkkahallinto	47	2,53	1,349
Kansantalous	46	2,52	1,243
Sijoittaminen ja arvopaperimarkkinat	47	2,47	1,558
Henkilöverotus	47	2,45	1,230
Työoikeus	47	2,45	1,230
Markkinointi ja myynti	47	2,30	1,267
Logistiikka	47	2,02	1,053

7. Suomen ja englannin kielen lisäksi, oletko tarvinnut töissä muuta kieltä, jos olet, niin mitä?

Ruotsi	33
Saksa	9
Ranska	3
Espanja	0
Venäjä	2
En ole tarvinnut	11
Jokin muu	2
Yhteensä	60

8. Milloin aloitit opiskelusi Metropolia Ammattikorkeakoulussa tradenomiksi?

2006 kevät tai aikaisemmin	35
2006 syksy- 2007 kevät	5
2007 syksy - 2008 kevät	2
2008 syksy tai sen jälkeen	5

9. Milloin olet valmistunut Metropolia Ammattikorkeakoulusta tradenomiksi?

Aiemmin kuin 2008	31
2008	3
2009	7
2010	2
2012	4

10. Seuraavaksi on erilaisia väitteitä, valitse jokaisesta yksivaihtoehto.

	Kyllä	%	Ei	%	En osaa sanoa	%	Ei vastausta	%
Olitko tyytyväinen suuntautumisvaihtoehdon valintaan?	43	91,5	3	6,4	1	2,1		
Olitko tyytyväinen Metropolian tarjoamaan tradenomitutkinnon opetuksen sisältöön?	42	89,4	3	6,4	2	4,3		
Oliko työharjoittelua mielestäsi tarpeeksi tradenomiksi opiskelun aikana?	26	55,3	10	21,3	10	21,3	1	2,1
Oliko harjoittelulla vaikutusta työsaantiin?	27	57,4	14	29,8	6	12,8		

	Kyllä	%	Ei	%	En osaa sanoa	%	Ei vastausta	%
Oliko opinnäytetyösi aiheella vaikutusta työsaantiin?	5	10,6	38	80,9	4	8,5		
Oliko todistuksellasi vaikutusta työsaantiin?	18	38,3	25	53,2	4	8,5		
Oliko opintojesi sisällöllä vaikutusta työsaantiin?	32	68,1	9	19,1	6	12,8		
Oliko harjoittelulla vaikutusta työsaantiin?	27	57,4	14	29,8	6	12,8		

11. Oletko saanut koulutustasi vastaavaa työtä?

	Kyllä	Ei	En osaa sanoa
Oletko saanut koulutustasi vastaavaa työtä?:	45		2

12. Palkkasi tällä hetkellä brutto/kk euroina?

2000-2499 €	3
2500-2999 €	7
3000-3499 €	6
3500-3999 €	5
4000-4499 €	12
4500-4999 €	3
5000 € tai suurempi	11

13. Toimitko:

Asiantuntija	22
Toimihenkilö	13
Esimies	8
Johtotehtävissä	3
Yrittäjä	
Muu/ mikä	1

14. Pääasialliset työtehtäväsi liittyvät:

Kirjanpito	22
Sisäinen laskenta	22
Pankki ja rahoitus	14
Taloushallinnon yleistehävät	13
Verotus	10
Tilintarkastus ja liikkeen johdon konsultointi	6
Palkanlaskenta	4
Opetus- ja koulutehtävät	3
Vakuutus	1
Muu, mikä?	11